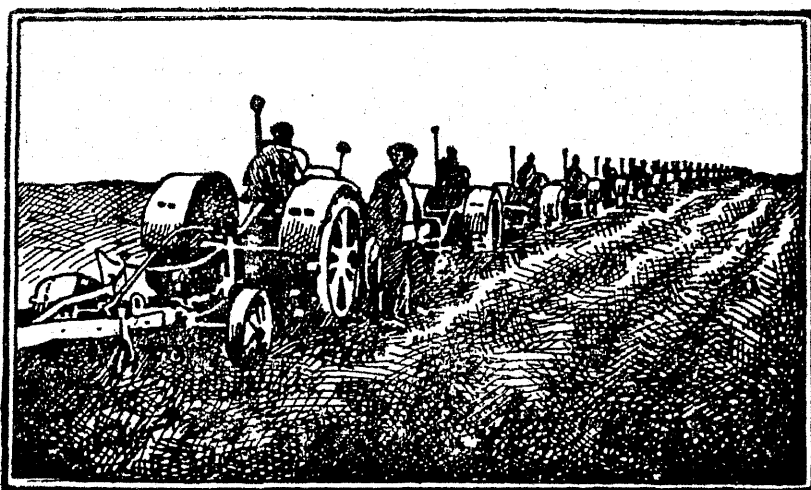

**LENINGRADI OBLASTI
HARIDUSE OSAKOND**

ALATI

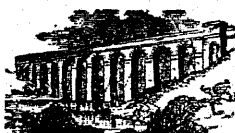
VALMIS!

**„KÜLVAJA“ KIRJASTUS
LENINGRAD 1 9 3 1**

№ 2-3

LENINGRADI OBLASTI HARIDUSE OSAKOND

Alati valmis!

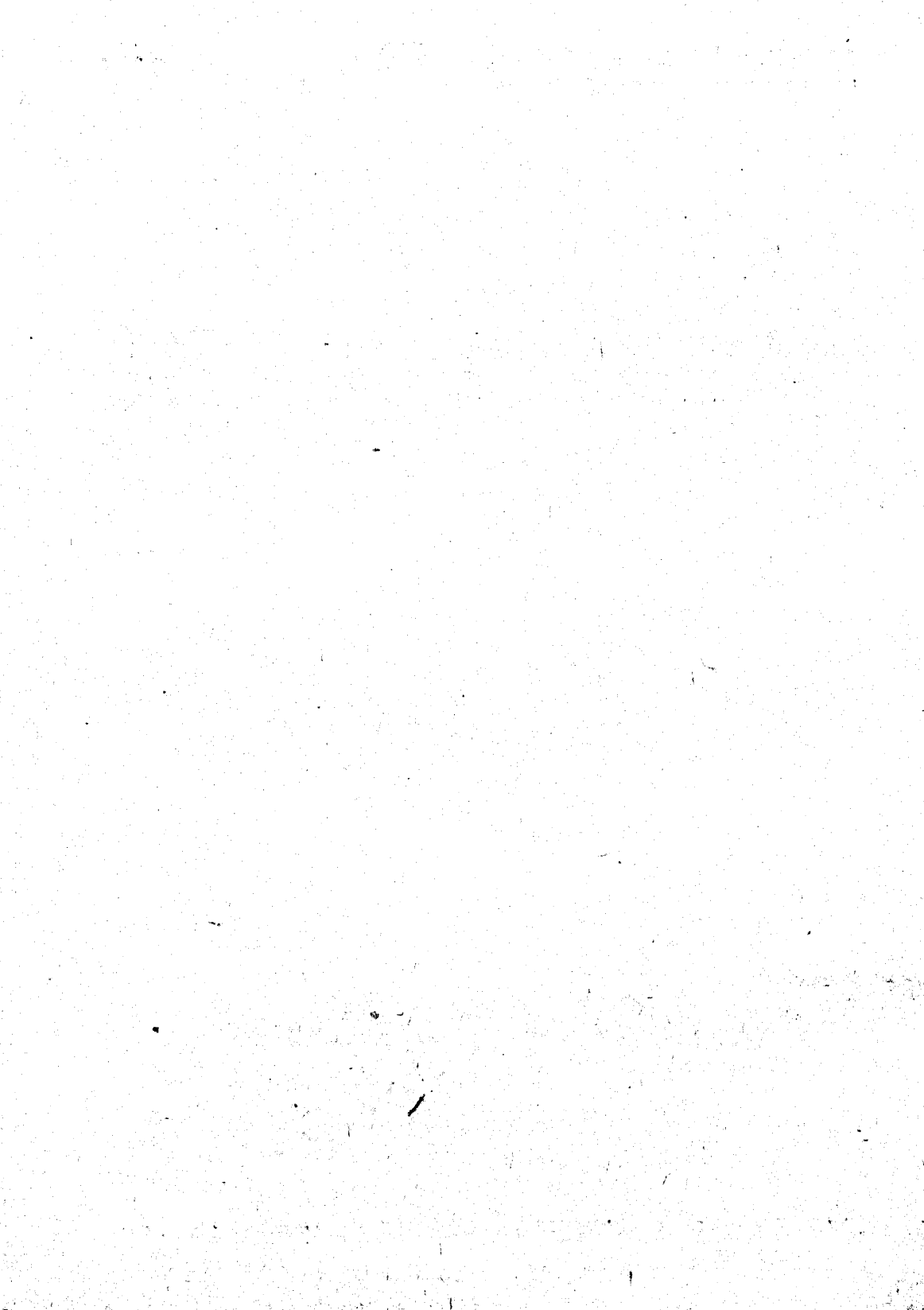

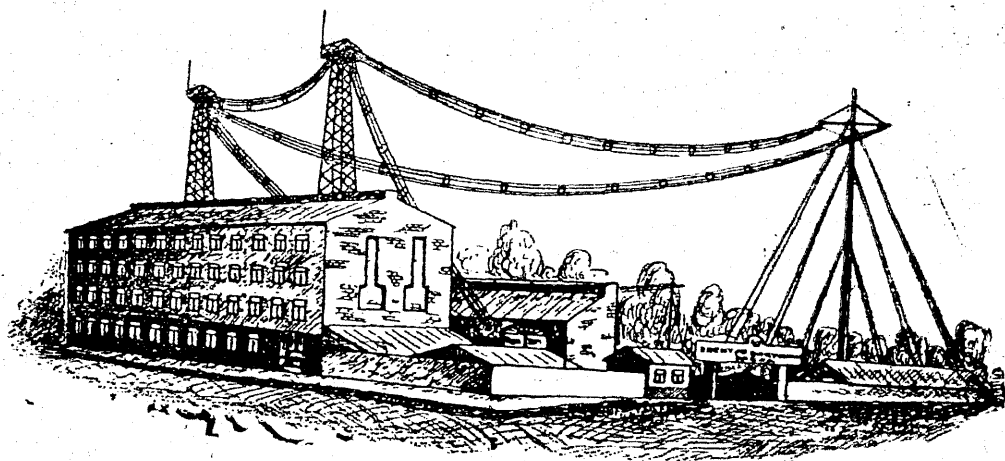
Fr. R. Kreutzwaldi nim.
Eesti NSV Riiklik
Raamatukogu

№ 2056

„KÜLVAJA“ KIRJASTUS
LENINGRAD 1 9 3 1

№ 2-3

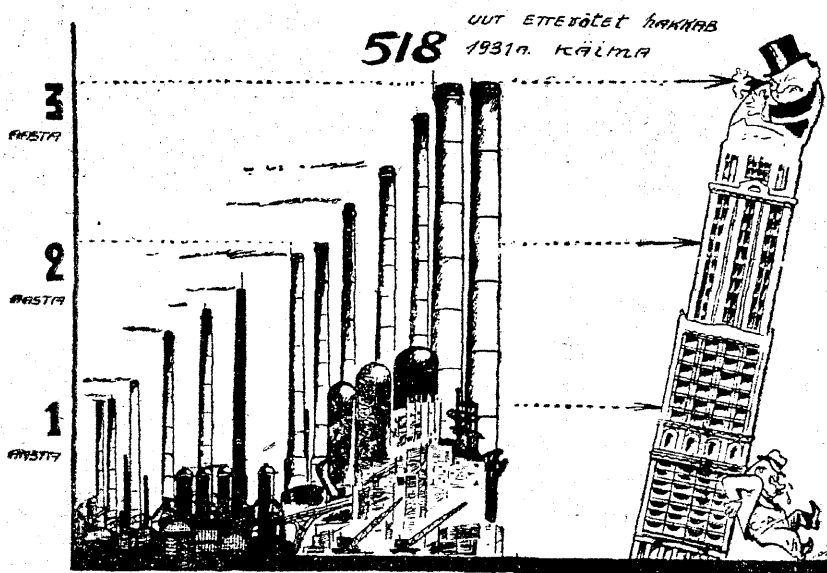

23. mail, s.o. päeval mil pioneer-organisatsioon võttis omale V. I. Lenini nime, on määratud noorte pioneeride üleliiduline kolhosi estafeti finisch. Sel päeval näitavad noored pioneerid oma raportides kommunistlikule parteile ja komnoortele, kuidas nad sotsialismi ehitamise tähtsamal väeliinil — kevadise külvi hoogtööl tõestavad V. I. Lenini nime, mis nad 1924. a. vastu võtsid.

**Võideldes sotsialismi, tempode ja töö oma-
duse eest, kõvendame leninistlike põlvede
— partei, komnoorte ja noorte pioneeride
vahelist sidet.**

Esimesel Mail raporteeris N. S. V. Liit maailma proletariaadile:

„Meie läheme täie auruga industrialiseerimise teed mööda sotsialismile.“ (Stalin.)

518 uut hilgla ettevõtet, mis on ehitatud uuema tehnika järele kommunistliku partei juhtimisel tööliklassi miljonliste hulkade loova vaimustusega, astuvad sel aastal sotsialistilise industria terasest ridadesse.

Viie-aasta plaani kolmandal otsustaval aastal saavad valmis ja astuvad töösse **95** uut söekaevandust, **20** nafta ümbertöötamise ettevõtet, **12** suurt malmisulatamise ahju, **34** terasesulatamise ahju, **30** masinaehituse tehast, **4** põllumajanduse-masinaehituse tehast, **3** hiigla auto-traktoritehast, millest Harkovi traktoritehas hakkab 50 tuhat traktorit ja Nishninovgorodi autotehas 140 tuhat automasinat aastas andma.

Uued elektrijaamad hakkavad valgustama meie linnasid ja külasid.

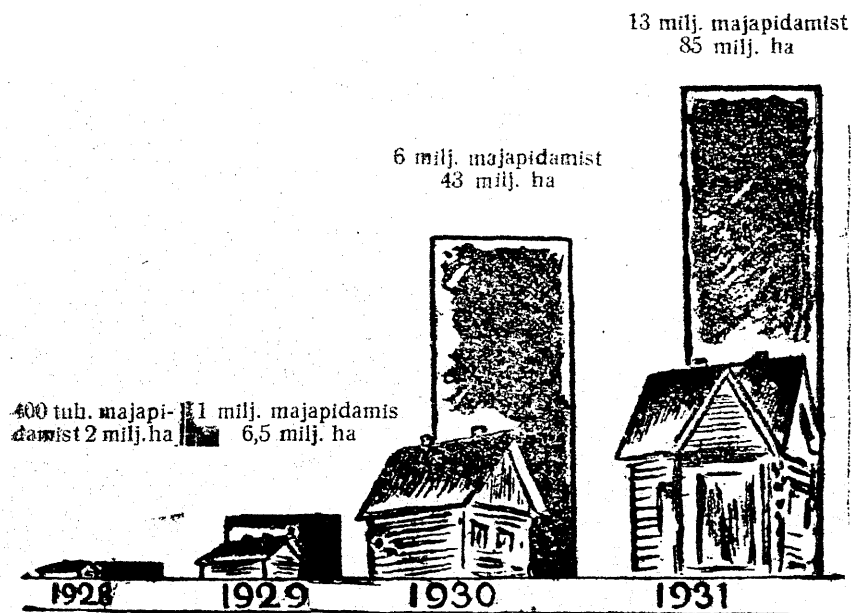
„Ainukeseks sotsialismi materjaalseks aluseks võib olla masinatööstus, mis suuteline reorganiseerima põllumajandust!“ ütles Lenin. Seda Lenini põhimõtet teostavad Nõukogude Liidu töölised enamlise energiaga.

„Meie maa saab kõige suuremaks ja esimeseks põllumajanduse maaks maailmas.

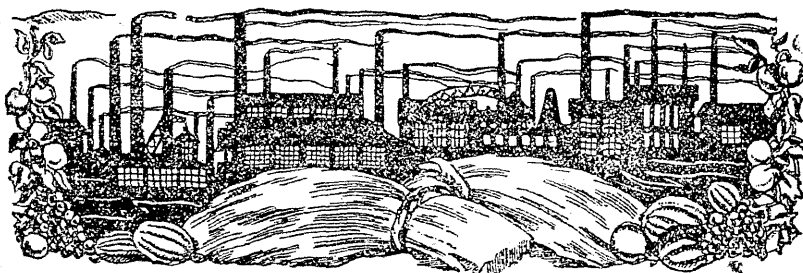
Üheksa miljoni talumajapidamist on veendunud ühismajapidamise paremuses.“

(Jakovlev VI Nõuk. kongr.)

Üksikmajapidajate arv, mis kolhosidesse tõmmatud ja kolhoside põllupinna suurus aastate järele:

Viie-aasta plaan on suur hoop vaenlastele. Võitleme plaani, tempode ja viie-aasta plaani teostamise eest nelja aastaga.

Lõõkbrigaadlased

Laulab masin valmistuse salme
ümber minu, minu taga, ees.

Iga töö

läeb ehituse salve —

suurde viie-aasta plaanisse.

Puurid rauatüki sütta*) halli
vilund kätel auke sihivad.

Traktoreid —

raudruune maale kalleid —

brigadiirid järel proovivad.

Rihmad mootorite rattail pingul —
nendel nagu tagaetuul rutt.

Sulatise

ahjus süsi vingub

mille tuli nagu muinasjutt.

Alasil taob tulist rauda vasar,
nagu hiigla terasrusikas.

Treipingil

hoog ei ole tasem —

minu ümber, taga — muusika.

Laulab masin valmistuse salme:

võitlus käimas — sotsialistline . . .

Viie-aasta

plaani suure salve

täidame, me lõõkbrigaadlased!

August Lukin.

*) sütta — süda — südamesse.

Ilma tööstuse võimsa arenemiseta on võimata
põllumajanduse edaspidine kasv.

Üleliiduline noorte pioneeride kolhosi estafet

Nõukogude Liidu pioneride organisatsioon peab kõige oma energiaga üldisesse võitlusesse astuma enamlike kevade eduka läbiviimise eest, aidates praktiliselt parteid ja noorkommuniste kollektiviseerimisel ning kevadise külvi ettevalmistuses ja läbiviimises.

Pioneeride ja kõikide laste osavõtt kevadise külvi hoogtööst on esimeseks ja otsustavaks lüliks sotsialistlike lepingu täitmises, mis seotud ühelt poolt pioneeride organisatsiooniga ja Rahvahariduse - komissariaadi ning teiselt poolt Rahvapõllumajanduse-komissariaadi, Kolhoostsentrumi ja Ühisuste ühisuse vahel.

Täieliku kollektiviseerimise eest

„Uue tee“ kolhosist

Kolhos „Uus tee“ (Moloskovitsi raioonis) asutati 1929. a. Enne „Uue tee“ organiseerimist oli seal lähedal olevas Soome külas väike artell, mis nüüd on „Uue teega“ ühinenud. 1930. a. sügisel astusid kõik vabatahtlikult kollektiivi. „Pahempoolsete“ vigade ja kulakute kihutustöö tagajärjel 1930. kevadel kirjutasid enamus endid välja. Jäivad ainult mõned järele. Kuid need ei kohkunud, et neid nii vähe jäi, vaid jätkasid oma tööd edasi. Töös tuli palju raskusi ette. Kollektiivil ei olnud traktoreid, künda tuli hobustega. Külvi külti masinatega ja sügisel koristati vilja ka masinatega. Vili sai peksetud traktoriga, mis teisest kollektiivist toodi. Traktori tööpäevad tasuti inimeste tööjõuga.

Iseäranis võtsid noored kollektiivi tööst osa. Noorteühinglased on kõik kollektiivi liikmed. Nortel tuli võitlust pidada küla kulakutega. Kulakud püüdsid kollektiivi lõhkuda, kuid see ei läinud neil korda. Siis tahtsid nad valekatte all kollektiivi minna et peasta oma eraomandust. Kuid kollektiiv ei olnud pime, vaid pidas võitlust kulakluse, kuid klassi vastu. Praegust on enamjagu kulakuid likvideeritud. Üks aktiivsem kulak L. T. putkas üle piiri Eesti. Seal kirjutas ta „Päevalehes“ kõiksugu valet kollektiivi ja üldse Nõukogude maa üle. Näituseks: Nõukogude Venemaal surevad eesti talupojad välja, sest nende elu minevat kord-korralt ikka pahemaks. „Uus tee“ paljastas „Päevalehe“ valet „Edasi“ kaudu.

Kulakute kihutustöö ei ole mõjunud kehvikute ja keskmikude peale. 1931 kevadeks on kollektiiv kolmekordselt suurenenud.

„Uue teega“ on ühinenud kaks vana küla Koljatitsa ja Kargana, mis kõik kannab „Uue tee“ nime.

E. Maasik ja
E. Linkvist

Kulak paneb sotsialismi pealetungimisele hullumeelselt vastu. Enamlise leppimatuse eest kulaku vastu võitluses! Kõrgemale klassiline järelvalve!

Kiri kolhoside pioneeridele

Meie, Lenini nimelised pioneerid, tahame olla teile abiks. Meie korjame tuhka ja konte maaväetamiseks ja muud utili masinate ehitamiseks.

Meie tahame tutvuneda teie tööga ja tahame abiks olla kulakute vastu võitlemises!

Maal on mõned, kes ei saa aru, et kolhosis on kergem töötada kui üksikmajapidamises. Nad räägivad aga, et see on minu lehm ja see on sinu, see on minu lammast ja see on sinu, et mina oma loomi kellegile ei anna. Aga linna töölistel ka muud ei ole kui riided. Nad töötavad ühiselt vabrikus, saavad palka ja tõstavad meie riigi majapidamist.

Kirjutage meile!

Linda Saarens

IV klass.

Meie adress: Ленинград, Вас. остр., I линия, дом 26, Эстонская Трудшкола им. Ленина, IV класс.

Kapitalismi küüsis

Andrei Irkutovi järelle

— Onu Valter, onu Valter, olge head jutustage meile täna edasi! — hüüdsid kolhosi „Jõud“ lapsed seltsimees Valter Petersonile, kes hiljuti Ameerikast Nõukogude Liitu oli rännanud ja siia kolhosi asunud.

Onu Valter, nagu hüüdsid kolhosi lapsed heasüdamlist seltsimeest, oli neile juba palju Ameerikast jutustanud.

Ta istus lastele lähemale, raputas künni tolmu jalgadelt, pühkis näolt higi ja istus ehituse palkide otsa.

— Hea küll, õhtusöögini on veel aega ja väsinud olen ka natukene. — Täidan teie soovi.

Täna jutustan ma teile, kuidas ma omast ainsast pojast ilma jäin. Sest täna kümme aastat tagasi langes ta ohvriks Ameerika kapitalismile.

Ta hää l muutus värisevaks sosinaks. Ta kõhatas ja algas uueste:

— Ma rääkisin juba teile, et mõnes riigis veel laste tööstäiesti seaduslik on, olgugi, et nad silmakirjaks lastetööd keelavad.

Ka meie kaevanduses töötasid paarsada last. Suurem osa neist tõukasid söevaguneid relsisid mööda.

— Ma olen pildi peal näinud, et hobusega söevagunit vee-
fakse, — segas üks lastest vahele.

— Tõsi pojuke, vagunit võiks väga häste hobune vedada,
kuid hobust on tarvis osta, tarvis teda toita ja ta eest hoolitseda.

On hobune otsa saanud, kannatab kaevandusevalitsus kahju.

Teine asi on lastega. Neid ei osteta. Neid palgatakse ja
makstakse neile mõned viletsad krossid.

Kui maa alla, musta umbsesse auku aetud laps rasket õhku
välja ei kannata, kui ta õrn kehake relside kõrvale maha kukub,
ehk ta väikest kehakest suur söevagun oma alla muljub, noh,
mis sest!

Kas vähe jookseb lapsi aleviku tänavatel. Võib ju jälle
uue võtta.

Kui lastega perekonna isa tööd läks küsima, pandi kohe
tingimine ette: „Üks laps kärü juurde“.

Ja vanemad pidid leppima, vastasel korral oleks neile ka
töö ära üteldud.

Vara hommikul, veel enne kui kaevanduse viled on hüüd-
nud, veel varem kui päikegi on tõusnud, käivad vanad taadi-
kesed ja eidekesed mööda alevit. Vanadus on neid muu töö
jaoks kõlbmatuks teinud ja nüüd teenivad nad ülespidamist sel-
lega, et käivad majast majasse, ükselt ukse juurde ja koputavad
iga maja aknale ühetooniliselt pomisedes: „Aeg on juba! Aeg on!“

Nende vanade ülesanne on äratada lapsi, kes enne täiskas-
vanuid tööl peavad olema, et masinaid puhastada ja üleliigset
sodi ära korjata, enne kui töölised tulevad.

Lapsed on harjunud ärkama, kui vanakeste häält kulevad.

Ruttu kargavad nad üles, kiiresti panevad riidesse ja tasa-
kesi, et mitte teisi äratada, otsivad nad laualt õhtuseid toidujää-
nuseid. Sagedamine on see tükk leiba, ehk soolakala, millele
klaas vett peale rüübatakse, et rutemini alla läheks.

Pööljoostes minnakse kaevandusesse. Kui hiljaks jääd, võ-
tab ülevaataja kõrvast kinni ja keerutab nii valusasti, et terve
päev terav valu kõrvas sind rahule ei jäta.

Suur töö algab lastel siis, kui töölised ka juba kohale on
ilmunud. Siis astutakse kolme ehk neljakesi söevaguni juurde.

„Eks vagun ole ainult paigast raske liigutada, aga pärast
läheb kergesti relsidsid mööda edasi“, sõnab üks lastest vahele.

— Sul on õigus — vastas onu Valter, kuid peaasi on see,
et peab ruttama raske vaguni järele, et juhtida keeru kohal, ehk
seal kus relsid mitte tasased ei ole. Seisma jätta ei saa, sest
teist korda koha pealt lükata ei jätku jõudu.

Tihti on õnnetusi.

Sagedasti kostab poolpimedates koobastes haamrilöökide ja vagunirataste mürina hulka laste kiljatus: „Oi valus, valus! Mamma!”

Ja jällegi kantakse kellegi verine, vaguni rataste all muljutud kehakene bresendi peal koridorist välja

Niisugune õnnetus tabas ka minu väikest Tomi.

Onu Valter vaikis, ta silmis läikis pisar, mida kuue käis kiiresti kõrvaldas.

— Ühel hommikul, — jätkas ta väikse vahe järele edasi, — kui lapsed harilikul viisil enne täiskasvanuid tööle läksid, märkasid nad, et keeru kohal, kus tee äkitselt kõrgemale viib, relsid mitte küllalt kõvasti kinni ei olnud.

Ehk küll lapsed ülemale teatasid, algas töö rikutud teega. Ülevaataja hoiatas ainult lapsi, et nad kahtlasest kohast suurema kiirusega üle pidid lükkama.

Õnnetus ei jäänud aga tulemata. Tom ja tema kaaslased lükkasid kümnendat vagunit. Nad olid väsinud, kuid võtsid oma viimase jõu kokku ja julgustasid üksteist, et kardetaval kohal kõvemine tõugata.

Neli last nende ees jõudsid niisamasuguse jõupingutusega oma vagunit lükates kardetavale kohale. Waikides ja puhkides püüdsid nad võimalikult rutem sealt üle saada.

Korraga pörkasid vigastatud relsid õudse huluva häälega maa küljest lahti.

Kaks esimest last jõudsid kõrvale karata, aga kaks, kes tagant tõukasid, olid silmapilk vagunist puruks muljutud. Nende surmaeelsed karjatused kadusid üldise mürina hulka.

Tom ja tema seltsimehed ei suutnud veel arugi saada, milles asi on, kui korraga esimene vagun, mis nüüd tagasipoolle tormas, nende vagunile otsa veeres. Ühe sekundi jooksul olid kõik neli söetolmu ja sodi sisse paisatud, aga vagunid tormasid üksteise vastu põrgates veel suurema kiirusega ja jätkasid oma hullumeelset võidusõitu, lükates ümber ja rabades jalust kõike, mis ettejuhtus, kuni nad määratu suure hunikuna, mis rauarusust ja laste kehakestest koos seisis, ühe teekeeru peal pidama jäid.

Õnnetusest oli varsti terves kaevanduses teada saadud. Töölised jätsid silmapilk töö ja jooksid õnnetuse kohale.

Haavatute ja surnukehade üle kummardasid habemes ja kortsunud näod, ning pisarad, veeredes mööda määrinud nägusid, kukkusid vereloikudesse.

Suure vaevaga sain oma poja surnukeha vaguni rusude alt kätte.

Aegamööda kerkis tõstemasin ja sellest astusid välja kümme isa, kümne lapse surnukehaga. Haavatuid ja vigastatuid oli ligi kakskümmend.

Tööliste hulgas puhkes selle peale streik lahti. Pandi kaevanduse valitsusele nõudmine ette, et laste töö ära kaotada.

Kaua, kaua tuli kaevandustöölistel streikida, kaua, kaua tuli lastel nälgida, kuni viimaks olime sunnitud siiski alla andma.

Mind ja paar teist töölist lasti lahti.

Laste hulgas algas aga sellest ajast peale suur liikumine.

Skautide organisatsioon, mis küllalt suur oli, kaotas lugu- pidamise, sest et ta laste matusest osa ei võtnud ja isegi teisi takistada püüdsid, kuna naabruse kaevandustest ja isegi linnadest laste delegatsioonid matusele saadeti.

Paar aastat hiljem organiseeriti seal ühe kooliõpetaja kaas- abil laste kommunistline grupp, kelle agara võitluse tagajärjel lastetöö kuni 14 aasta vanaduseni selles kaevanduses ära kaotadi.

Miljonid tööliste lapsed on määratud näljale, orjusele ja väljasuremisele. Las põleda tu- lisemalt meie viha kapitalistlike röövijate ja orjakauplejate vastu.

Seal nad kannavad teda

... Seal nad kannavad teda —
eluta keha raami peal...
Põrandat värvib vererada...

Kandjad sammuvad tummal suul.
Ainult noorema huul
väriseb, tuksatab kramplikult:

„Vaene naine, kolme väeti lapsega:...”
kostab raugedes, väsinult...

Üle kortsunud, luitunud pale
kohmab vanamees tahmase käisega:

„Vaene naine, kolme väeti lapsega!...”

Kontoris aga põrnitseb härra,
turtsatab tuseselt, sülitab korra:

„Tulevad muidugi jälle kahjutasu nõudma.
Kes, kurat, mulle selle eest kahjutasu maksab,
et mu masinad tema pärast pool päeva pea-
vad seisma!?”

H. Pöggelmann

Saksamaalt

Punase-väerindlaste ühing (Rot-Front) on keelatud. Kuid põranda all elab ta edasi. Punase-väerindlaste ühingu liikmete arv kasvab iga päevaga. Need on kõik töölisteklassi ja Nõukogude Liidu sõbrad. Nõukogude Liidul on Saksamaal, Inglismaal ja teistes maades noored sõbrad — oktoobrilapsed, pioneerid, komnoored.

Toome siin meie sõbrade kirja:

„Kallid pioneerid, lapsed ja töölisel NSVLiidus!

Meie Saksamaa ja Inglismaa lastesaadikud saime punasel Venemaal neil päevil kokku, kui kõigi maade kapitalistid valmistavad sõda NSVLiidu vastu. Meie, Saksamaa ja Inglismaa tööliste lapsed, oleme sirutanud üksteisele käed ja saadame Nõukogude Liidu kõigile pioneeridele ja tööliste meile võitluse tervituse.

Meie nägime teil nii palju, et ei ole suutelised kõigist sellest kirjutama.

Meie nägime, et teie koolides õpetajad ei kiusa tööliste lapsi nagu meil. Nad kasvatavad lapsi ilma piitsata, ilma piibliloota, nad kasvatavad tugevaid klassiteadlikke võitlejaid. Teie lastemajades nägime, missuguse armastuse ja hoolega ümbritsetakse lapsi, kelle vanemad on hukkunud kodusõjas. Meie veendusime, et kõik see, mis kodanlus räägib hoolealusetest lastest, uulitsa lastest, — on vale. Meie nägime palju lastemajasid, isegi hoolealusetate laste linnakesi, kuhu nad võivad vabalt tulla. Meile meeldisid need lastemajad väga.

Meie nägime, et pioneerid, komnoored ja parteilased võivad vabalt käia, sest politsei ei aja neid taga. Meile meeldis teie juures ja meie ei unusta kunagi teie juures veedetud päevi. Oma aruannetega koolides, laste ja vanade koosolekutel, laste ja tööliste ajakirjas, oma tööga meie kommunistlikes grupedes näitame meie, et meie reis Nõukogude Venemaale ei olnud mitte pühapäevane jalutuskäik.

Meie räägime tööliste ja talurahva laste kõikidest saavutustest ja kordaminekutest ning süvendame klassiteadlikkust meie organiseerimata lastes.

Meie räägime sellest sellepärast, et tahame saada vahvadeks võitlejateks töölisteklassi huvide eest.

Elagu kõigi maailma pioneeride vendlus!

Elagu maailma revolutsioon!

Pioneerid Valter Schmidt
Elfriede Mann.“

Elagu Nõukogud terves maailmas!

Piitsaga ja palvetega

Viieaastased töölised

Põhja-Ameerika lõunapoolsetes osariikides — Mississippis ja Súd-Carolinas — on peaaegu iga kolmas või neljas laps kaheksast aastast peale tööline. Nad töötavad riidekudumise vabrikutes, kus neid on 25—30%. Illinoisi ja Ohio osariikides töötab söekaevandustes 25 tuhat last.

Üks Ameerika ajaleht teatab, et puuvilla istandustes töötavad isegi viieaastased lapsed, kelle tööpäev kestab 10—11 tundi. Näituseks korjas üks viieaastane laps kahe kuu jooksul üle 800 kilogrammi puuvilla.

Mitte kool, aga vabrik

Karl Marx kirjutas omal ajal:

„Kella 2, 3, 4 ajal hommikul äratatakse 9—10-aastaseid lapsi mustadest vooditest ja sunnitakse neid töötama kuni kella 10, 11, 12 õhtuni. Nende kehad on küürus, näod tõmbid. Nad on nagu kivinenud ja nende välimus on õudne...“

Nii oli, nii on ja nii jääb niikaua, kuni valitseb kapitalistiline kord.

Saksamaal töötab praegu vabrikutes ja tehastes üle 2 miljoni lapse. Samuti palju lapsi töötab vabrikutes Itaalias. Kapitalistid kasutavad laste tööd sellepärast, et nendele maksetav töötasu on palju väiksem kui, täiskasvanutele maksetav.

Toome siin ühe pildi, kuidas lapsi kurnatakse Algerias, Prantsuse asumaal. See pildike on võetud prantsuse kodanlisest ajalehest.

Kahes saalis, mille pikkus 30 meetrit ja laius 10 meetrit, töötab 400—500 tüdrukukest. Nad teevad vaipu.

Ma küsin järelevaatajalt:

— Kui vanad on need lapsed?

— Neli aastat, sidi (härä), — vastab ta, kes ise ka ei ole vanem kui 10-ne aastane.

Teie mõtlete, et see on kool? Ei, see ei ole kool, vaid Tiemsani vaipade vabrik.

Peainsener, prantslane, rääkis mulle vaimustatult:

— Meie valmistame vaipu Pariisi kõige suuremate magasinide jaoks. Meie tööstus õitseb. Meie vabrikuvalitsus sai mineval aastal 27 protsenti puhastkasu.

Ma küsin insenerilt, kui palju need lapsed tasu saavad, kes vabrikuomanikkudele nii palju kasu toovad.

Insener hakkas naerma ja ei vastanud.

Järgmisel päeval sain ma kohaliselt kooliõpetajalt tõtt kuulda. Ta rääkis:

— Neljaastased lapsed saavad nädalas mitte rohkem kui kolm franki (23 kop. ümber). Nende töö kestab 9—10 tundi päevas.

Väga vähe on neid, kes saavad 4—5 franki nädalas.

See pildike ei ole veel kõige halvem, mis kodanline ajakirjanik ette toob. On palju hullemaid asju. Iseenesestki mõista, et siin ohtrasti tarvitatakse keppi ja piitsa, kui mõni mõtleb sõna mitte kuulata.

„Piiblilugu“

Kuid kodanlus ei lepi üksi sellega, et ta laste lihastest omale suurt lisakasu välja pigistab, ta tahab neist sõnakuulelikke orje teha. Selles sihis töötavad kodanlised koolid, laste kirjandus, igasugused boi-skautide, spordi, heategevad organisatsioonid ja kirik.

Enamjagu kodanlistes maades on piiblilugu sunduslik õppeaine.

Lapsed, kes ei õpi „jumala sõna“, langevad koolis teiste laste ja õpetajate pilke ning tagakiusamise alla.

Üks inglise naistöoline kirjutab:

— Tihti tulevad niisugused lapsed pisarsilmil kodu, nad on tigidad endi vanemate peale, et neid koolis narritakse. Ja lõpude-lõpuks annavad mõned uskumata vanemad siiski järele ja lubavad endi lapsi usutundides käia. Nii saavad kooliõpetajad ja papid ikkagi oma eesmärgi kätte.

Igas õppeaines, isegi laulu ja võimlemise tunnis püüavad tagurlased kooliõpetajad lastesse usku jumalasse ja ülematesse istutada.

NSVLiidu ja kommunistide vastu tehakse koolis suurt vastutööd.

Saksa pioneeride ajalehes „Trommel“ kirjutatakse:

— Koolis oli kirikuõpetaja loeng prantsuse, saksa ja vene revolutsioonist. Õpetaja seletas meile nii: Prantsusmaal tahtnud alamrahvas võimu oma kätte võtta, aga keskmine seisus — kuldne keskpaik — võtnud valitsuse alamrahva käest ära, ja kõik läinud hästi. Saksamaal olevat peaaegu seesama olnud: riigi sõjavägi „rahustanud“ alamrahva. Venemaal juhtunud aga teisiti: seal haaranud „alamrahvas“ võimu oma kätte ja sellepärast olevat Venemaa praegu nii mahajäänud. Vene külades olevat siiasaadik inimesesööjaid. Kas jumal võib erapooletult selle peale vaadata? Minu arvates, — lõpetab õpetaja, — tarvis Venemaa teiste riikide vahel ära jaotada, et ta võiks areneda.

Selge ja arusaadav!

Boy-skoutide ülesanded

Boy-skoutisid kasvatatakse kapitalistlike korra kaitsemise ja usu vaimus.

Boy-skoutid on töölisteklassi ja NSVLiidu suured vaenlased.

Inglismaal ülemaailmsele boy-skoutide kokkulennule 1929. a. suvel sõitsid kokku sajanded ohvitserid ja papid. Paljud papid olid boy-skoutide juhid.

Boy-skoutide peamees, kindral Baden-Povell, ütles, et *boy-skoutide peaülesanne on — võidelda revolutsiooni ja enamlike hädaohu vastu.*

Faschistide nuutide ja kodanlike õpetajate hambaihumise all töötavad ja võitlevad meie piiritagused vennad. Kõvendame sidet kõigi maade proletariaadi lastega!

Miks lehvivad Esimese Mai lipud

1886. aasta. *Ameerika. Chicago.* Esimesel Mail kuulutasid 200.000 töolist streigi välja ja läksid demonstratsioonile. Nad nõudsid 8-tunnilist tööpäeva ja palga kõrgendust.

Rongikäigul viskas keegi pommi. See oli märguandmine politseile töoliste peksmiseks.

1889. a. *Prantsusmaa. Pariis.* Teise Internatsionaali esimene rahvusvaheline kongress otsustas: Määrata suur rahvusvaheline manifestatsioon alaliselt 1. Mai peale.

1890. a. *Tsaari Venemaa. Varschau.* Töölised organiseerivad esimest korda Esimese Mai streigi. 10.000 töolist läksid uulitsale. Politsei vastas streigile arreteerimistega.

Sellest aastast peale toimetatakse mitmes Venemaa linnas „majevkasid“. Valitsus keelab ära „majevkade“ pidamised, arreteerib ja tapab töölisi.

1915. a. *Ilmasõda.* II Internatsionaali juhid saavad töölisteklassi äraandjateks. Nad kutsuvad üles 1. Maid mitte pühitsema. Lenin, Rosa Luxemburg ja Karl Liebknecht kuulutavad sõda sõjale, nad kutsuvad üles töölisi mitte ühtteist tapma, vaid et nad püssi oma ülemate poole pööraksid.

1918. a. *VSFNV*. Kõik kodusõja jaoks! oli Esimese Mai peahüüdsõna.

1920. a. Esimesel Mail olid kommunistlikud laupäevikud, mida toimiti lagunenu majapidamise parandamiseks.

1923. a. ja järgmistel aastatel. Esimene Mai NSVLiidus oli meie saavutuste ülevaatuse päevaks.

1931. a. *NSVLiit*. Täidame viie-aasta plaani nelja aastaga! Kaitseme endi Liitu kahjutegijaie ja interventide eest!

Kõik töölised ja kollektiivlased sotsialistilisele võistlusele ja lööktöole.

Väljamaadel läksid töölised uulitsale hüüdsõnadega: „Käed NSVLiidu küljest!“, „Leiba ja tööd!“ ja „Elagu Nõukogud üle maailma!“

Sotsialistlise töö eest kolhosides

Kuidas meie töötame

Õppeaasta algul tegime otsuseks, oma kooli politehniseerida. Tegime lepingu kohaliku artelli „Internatsionaali“ juhatusega. Enne õppeaasta algust tutvunasime ise politehniseerimise küsimusega, pidasime mitu laste koosolekat; kooliõpetaja tegi meiega jutuajamisi ja lugesime raamatuid selle üle. Meil oli see asi ennemgi tuttav, sest endistel aastatel olid meil oma katsepõllud ja käisime kolhosis tööl. Täiskasvanute koosolekutel oli see küsimus ka

harutusel. Kooliõpetaja tegi seal aruandeid ja nii võeti otsus igal pool vastu, et kool tuleb politehniseerida.

Meie hakkasime õppides tööd tegema ja töötades õppima. Õppeviis on meil projekt-süsteemil ehk sihiliste ülesannete viisil. Esimene projekt oli „Viime läbi üldõppuse ja organiseerime endid

uueks õppeaastaks“. Meie võtsime arvele kõik kooli ja eelkooliealised lapsed, seadsime korda õppeabinõud, raamatukogu ja korraldasime pioneeriklubi uue õppetöö kohaselt, seadsime korda söögitoa ja köögi, parandasime mööbli, valmistasime produktid, valisime omavalitsuse asutused ja hakkasime puutöö-, sepa- ja lukusepa-töötuba korraldama.

Teine pikem projekt oli: „Selgitame välja, mida andis lõikus kolhosile ja aitame kolhosil kollektiviseerimist läbi viia“. Kolhosis andis keskmise lõikuse ainult nisu; oder ja kaer andsid kuiva suve pärast 2 seemet. Viinamarjad võttis hiline külm ära. Riigile müüs kolhos 10.400 puuda nisu, 1600 puuda otre ja kaera. Kolhosnikud said pere peale 400 kuni 1700 rubla, selle järel, kuidas keegi töötas. Peale selle sai iga kolhosnik iga tööpäeva peale 1 rubla eest tööstuskaupasad, riideid ja jalanõusid. Mõnel kolhosnikul oli sissetulek 10 korda suurem kui üksikmajapidamises. Riigile ei olnud meie küla millalgi ennem nii palju vilja ja produkte annud. Enamiste kõik küla astus kolhosi.

Kolmanda projektiga „Õpime tundma puuvilla kasvatamist ja aitame täita puuvilla viis-aastat.“ Sulasime kolhosi valmistustööga täiesti ühte. Koolis õppisime 3 ja 4 tundi ja puuvilla väljal töötasime 2 tundi päevas. Nüüd teame kõik, kuidas puuvilla külvatakse, missugune on seemne ehitus, missugust maad ta tarvitab, kuidas teda harida, koristada, kuidas villa sorteerida, mis puuvillast ja ta seemnetest tehakse, kus maailmas ja Nõukogude Liidus puuvilla külvatakse, missugune on puuvilla viieaasta plaan. Kolhosis tegime üleüldse tööd puuvilla väljal 140 kümnetunnilist tööpäeva. Meie tööväärtus oli parem kui täiskasvanutel, me ei jätnud lahtiseid nappusid maha ja villa korjasime puhtalt.

Talvel oli meie praktiline töö töökodades, linnupidamises ja teistes kolhosi tööharudes. Ühiskondlikku kasulikku tööd teistes projektides tegime veel palju: korjasime vanaasju — utiili, aitasime külanõukogul valimisi läbi viia, iga laps ostis 1 rubla eest viieaasta laenu, laotasime laiali raamatuid ja Osoviahimi pileteid, panime punase kalendri päevadel täiskasvanutele pidusid toime ja esinesime oma juhtkirjadega ja aruannetega.

Laste kirjasaatjate ring.

Krimm, Rannaküla, Simferopoli raioon.

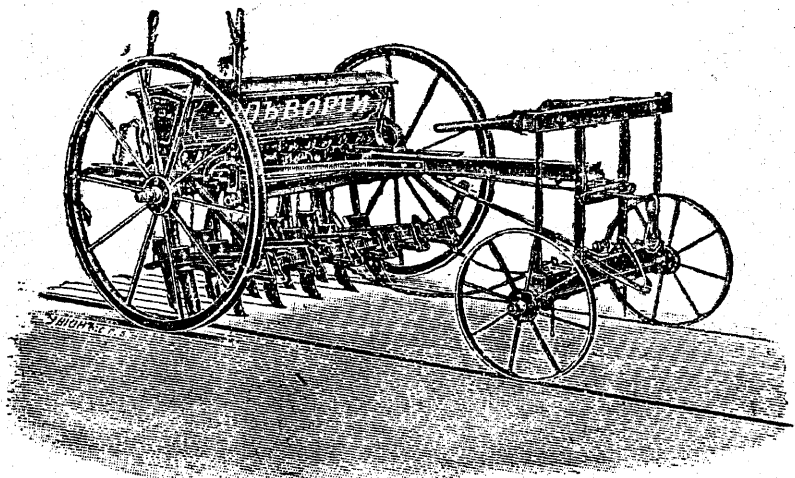
Väljapääsemata kriis vapustab kapitalismi. Kõigi maade noored! Kominterni ja KNI lipu alla otsustavaks võitluseks — olge valmis!

Põllumajanduse mehaniseerimise eest

„Sotsialistlikes lepingus Rahvapõllumajanduse komissariaadiga lubasid pioneerid ja õpilased pidada võitlust lohaka ja ebakultuurse ümberkäimise vastu traktoritega ja põllumajanduse masinatega, võttes oma hoole alla oma kolhosi, sovhosi ja M.-T. I. traktorid ning põllumajanduse masinad. Pioneerid nõudsid, et kooli programmidesse viidaks sisse põllutöömasinate uurimine.“

Õpime tundma reaskülvi masinat

Reaskülvimasin matab seemneid ridadesse ühesügavuselt mulla alla. Reaskylv võimaldab taimedele maapinda paremini kasutada, sest nad on kaunis ühtlaselt üle kogu külvipinna jaotatud, mille tõttu ka valguse ning soojuse juurdepääs taimedele palju parem ja ühtlasem on kui laialkülvi puhul. Paras külv sügavus võimaldab rohket õhu juurdepääsu idanemise ajal. Selle tõttu arenevad taimed paremini, kiiremini ja ühtlasemalt.

Kõigi ülemalkirjeldatud asjaolude tagajärjel on reaskülvi juures terade idanemine suurem kui laialkülvis, ja seemet läheb kuni 20 prots. vähem kui käsitsikülvis.

Reaskülvimasinal on suured rattad ja pikk kast, millest maha ripuvad sahad. Külvimasina kastis peituvad külvijaotuse hammasrattad, kuna kasti ülesanne seisab selles, et mahutada enesesse

külvimaterjali — seemneid. Külvijaotuse hammasratta liikumisel langevad terad kastist sahkade kaudu põllule. Hammasrattad on ühenduses veorastega. Hammasratas (ühes suurte veorastete liikumisega) paneb liikuma kogu kastis peituva mehhanismi, millest oleneb terade maha kukkumine.

Reaskülvimasinaid on mitmesuguste sahkadega. Ameerika adrasahalised reaskülvimasinate sahad on malmist, rasked, laiad, teravate otsadega ettepoole kõverad.

Vene-Ameerika süsteemiliste reaskülvikute sahad on õigema-kujulised ja nad tugenevad mitte teravale otsale, vaid kogu sahale.

Vene-Ameerika süsteemilisi masinaid valmistatakse Nõukogude Liidus.

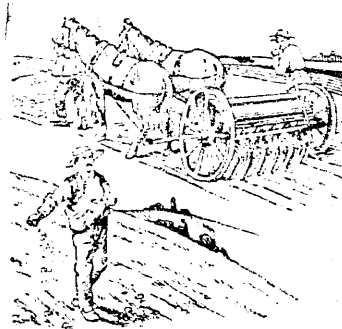
Et reaskülvimasina ehitusega põhjalikumalt tutvuneda, teeme ekskursiooni reaskülvimasina juurde ja lahendame järgmised ülesanded:

1. Mõõdame veoratta läbimõõdu ja ümbermõõdu.
2. Mõõdame hammasratta ümbermõõdu.
3. Teeme kindlaks, mitu ringi teeb hammasratas veoratta ühe tiiru ajal.
4. Õpime tundma kastis olevaid külvijaotaja rataste ehitust.
5. Mõõdame külvikasti pikkuse, laiuse ja kõrguse.
6. Õpime tundma regulaatorit, s.o. abinõu, millega külvi tihedust reguleeritakse.
7. Küsime järele, missuguseid viljasid reaskülvimasinaga külvatakse.
8. Küsime järele, mitu kilogrammi seemneid hektarile keskmiselt külvatakse.
9. Loeme ära, mitmesahalised on reaskülvimasinad.
10. Kuulame ühismajapidamiste liikmetelt järele nende arvamist reaskülvimasina tööst.
11. Teeme reaskülvimasina mudeli. Mudeli valmistame papist. Tööriistadeks ou tarvis sentimeeter, käärid, pintsel, sirkel, joonelaud, nuga.
12. Õpime kaardil tundma kohad NSVLiidus, kus tehakse reaskülvimasinaid.

„Rekonstrueerimise ajajärgul otsustab tehnika kõik.“ (Stalin.)

Pioneeride pataljonid! Jookse tormi teaduse ja tehnika kõrgustikkude peale.

Teise enamlise külvi hoogtöö

Vaja asuda põllumajanduse valmistuse spetsialiseerimisele

„Nüüd, kus meie oleme suurmajapidamisele üle läinud ja riigi kätes kindlustanud teravilja tagavarad, võime ja peame enestele ülesandes seadme õieti organiseerida spetsialiseerimist majapidamise harude ja kultuuride järele.“

(Stalin ÜK(e)P XVI kongressil.)

Sila saadik valmistasid meie põllumajanduslised üksikmajapidamised ja osalt ka kollektiivmajapidamised peaaesjalikult neid saadusi, mida nad oma majapidamises vajasid ja väga vähe kaupu turu jaoks, Selle juures tuli mõni saadus majapidamisele enesele rohkem maksma, kui ta väljastpoolt ostes oleks maksma tulnud. Viimast asjaolu ei teadnud majapidajad isegi, sest puudus arvestamine, mille abil oleks võinud näha, kui palju üks ehk teine saadus valmistajal enesel maksma tuleb.

Sarnane valmistuseviis ei ole aga küllalt produktiivne ja tasuv mitte üksi majapidaja seisukohalt, vaid ei vasta ka riigi huvidele. Sellepärast on nõukogude valitsus hulkade tähelepanu selle peale pööranud ja püüab nüüd põllumajanduses igalpool valmistuse spetsialiseerimist teostada, silmaspidades seda, et iga majapidamise üksus (nõukogude majapidamine, kolhos, üksikmajapidamine) valmistaks võimalikult neid saadusi, mida looduslised tingimused kõige suuremal määral võimaldavad ja mis selle tõttu majapidamisele kõige odavamad tulevad ning et majapidamised võimalikult rohkem kaupu valmistaksid.

Nüüd, kevadel, kus algab tähtsam valmistuse ajajärk, külvi-aeg, kus teeme külviplane, peame selle küsimuse hästi läbi mõtlema ja veel kord oma valmistusplaanid läbivaatama ning, kui võimalik, neid ratsionaliseerima.

Iga majapidamine peab seda valmistuseharu, mis temal kõige produktiivsem võib olla, võimalikult laiendama ja selle haru sihis valmistust spetsialiseerima. Et mitte viga karta ei oleks, vaja selles asjas pöörata agronoomi poole, kes kohalisi looduslisi tingimusi hästi tunneb.

Millega võime meie sellel alal kaasa aidata

1. Tuletame majapidajatele meelde valmistuse spetsialiseerimise tähtsust.

2. Selgitame, mida nad on teinud oma valmistuse ratsionaliseerimise sihis ning võtame arvele, mida nad kavatsevad käesoleval valmistuseaastal selles sihis teha.

3. Vaatame järele, kas majapidamised teostavad kavatsetud valmistuse ratsionaliseerimise plaanisid.

4. Hoolitseme selle eest, et kõik kooliraiooni majapidamised teostaksid kariloomade toitmise ratsionaliseerimise plaani.

Mida peab kevadise külvi plaan valmistuse ratsionaliseerimise sihis silmaspidama

Kevadise külvi plaanid on vaja üle vaadata valmistuse ratsionaliseerimise seisukohalt ja, kui vaja, muuta neid.

Külviplaanide läbivaatamisel peab silmaspeetama:

1. Missugused kultuurtaimed kohapeal kõige paremini kasvavad.

2. Missugused taimede produktid leiavad lähemates elanikude punktides kõige rohkem tarvitamist.

3. Kui taimekasvatus on kohapeal valmistuse abiharuks, teenib nimelt karjandust, missugused taimed võivad siis kõige paremini karjanduse nõudeid täita.

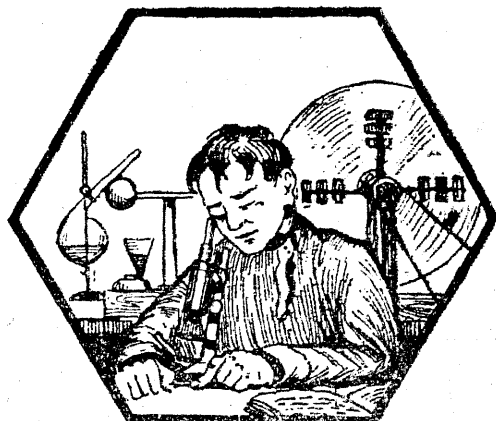
Taimedele, mis nendele nõuetele kõige rohkem vastavad, peab külvikorras kõige suurema ruumi andma.

Eriti tuleb külviplaanide läbivaatamisel silmaspidada seda asjaolu, et riiklises ulatuses on ülesandeks seatud laiendada võimalikult karjandust ja varustada karja tarvilisel määral igakülgse toiduga, mis tõstaks ta produktiivsust.

Kariloomade kindlustamiseks aasta läbi ühtlase toiduga on leitud väga mõjuv abinõu, s.o. silo valmistamine. Silo on vajutuse all käärinud taimetoit loomade jaoks. Teda valmistatakse mitmesugustest kultuurtaimedest ja umbrohtudest.

Kuidas silotoitu valmistatakse, sellest kirjutame edaspidi, siin aga selgitame, missugused taimed on kohased meie põldudel külvikorras kasvatada silo jaoks.

Loomatoidu allikate suurendamisele

Missuguseid taimi kasvatada silo jaoks

Silo on peasjalikult piimakarja toit. Ta on väga tähtis toit, sest ta suurendab märksa piimaandi ja veise kehakaalu. Et silo kaunis suure protsendi taimemahlasid sisaldab, siis on ta eestkätt mahlane toit. Kuid silo asetab ka jõutoite, kui ta valgurikastest taimedest, nagu vikk, härjapea, ristikhein, valmistatup on. Neid kahte omadust tulebki peasjalikult silmas pidada taimede valikul silo jaoks.

Silo valmistamiseks vaja kasvatada niisuguseid taimi, mis palju pehmet rohelist massi annavad ja ühtlasi rikkad on toitainetest, eriti valkudest. Viimast omadust tuleb iseäranis silmas pidada, sest meie piimakari on suures enamuses jõutoitude vähesuse tõttu alati valkainete puudust kannatanud ja suurelt osalt selle tagajärjel väikse produktiivsusega olnud. Järgmisest tabelist (lhk. 26) võib näha, missugused taimed ühes ehk teises maa-koahas kõlbulikud on silo jaoks kasvatada. Ühtlasi võib sellest tabelist näha, missuguseid teisi taimi ja taimejätteid võib silo jaoks kasutada, — mida vaja arvestada külvipinna määramise silo taimede jaoks.

Igas majapidamises tuleks silo jaoks kasvatada vähemalt kaks liiki taimi: 1) taimi, mis kohapeal teiste jaatavate omaduste

<p>Raioonid</p>	<p>Eritised külvid silo jaoks</p>	<p>Teisteks tarbeteks kasvatavate taimede osa, aga ka tehnilise valmistuse jätted</p>	<p>Umbrohud ja metsikud taimed</p>	<p>Juhulised taimed ja materjalid</p>	<p>Rehejätted</p>
<p>Mitte-mustamulla vöö</p> <p>Põhja piirkond Leningradi oblast Moskva Ivanovskaja " " Lääne oblast V. S. F. N. V. Ukraina Polessje</p>	<p>Päevalill, topinambur, viki ja teiste hüüljõeliste segud, ristkõhn timutuga, loomakapsas, kõrvits.</p>	<p>Juurviljade ja kartuli puhastamise järeld, alaviljade pealised, kartuli praak tärklise vabritseerimisest</p>	<p>Umbrohud põldudele, kesadele, põllupeenardel, aedades, tannad, kõrkjad.</p>	<p>Heinähädal, igasugune rohi, mida heinaks ei saa kivistada, puude ja põõsaste noored jehitud oksad, juhuliseid külmaõõtetud kartulid ehk juurviljad.</p>	<p>Peeneks lõigatud õied ehk hargnad segatult praagavate juurviljade mahlase peelseetega, kõrvitsatega, kapsas-tega.</p>
<p>Mets-rohitiias</p> <p>Kesk-Mustmulla obl. Kesk-Volga oblast Bashkiriia vabariik Uraal, Siber</p>	<p>Needsamad taimed ja peale nende maits, hirselised taimed: hirse, sudanka. Bakshatained — loomakõrvits, loomaruus.</p>	<p>Needsamad taimed, mis mitte-mustamulla vöös ja peale nende subkriptide pealsed, praak, bakshataimede köit- raad, baksha valimata viljad j.t.</p>	<p>Needsamad.</p>	<p>Needsamad, mis mitte - mustamulla vöös ja peale nende rohejätted segatult praagava ehk peeneks lõigatud kõrvitsaga, päevalille kübarad, maisi õied.</p>	
<p>Rohitiias (stepp)</p> <p>Alam-Volga Põhja Kaukaasia Ukraina Krimm Kasakstan Kirglistia</p>	<p>Mais, mitmesugused sorgo ja grahljaani sortid, sudanka, tsannits, nitmesugused teised hirselised, päevalill, mitmeastased heinad, bakshatained.</p>	<p>Juurviljade pealised, bakshataimede köit- raad, praak, bakshataimede valimata viljad j.t.</p>	<p>Needsamad ja rohitiiane rohi.</p>	<p>Igasugune rohi, mida ei saa heinaks kivistada.</p>	<p>Needsamad, mis mets - rohitiianes, ja peale nende päevavilje värsked varred, maisi, sorgo, sudanka, õlg j.t.</p>

(vastupanevus pahadele tingimustele, võrdlemisi palju rohelist massi j.t.) kõrval maksimaalse valkainete hulga annavad, 2) taimi, mis maksimaalse hulga rohelist annavad ja selle juures miinimum teisi nõudeid rahuldavad.

Leningradi oblastis niisugustest taimedest soovitatavad on siin päevalill (annab hästi palju rohelist massi), topinambur (rikas valkainetest) ja sahalini tatar.

Et selles suhtes mitmesuguseid silo jaoks kõlblikke taimi võrrelda, toome siin järgnevas tabelis professor I. Popovi andmed, mis näitavad mitmesuguste taimede silo toiduväärtust.

Silotoidud taimedest:	Seediva	Seedivate	Toidu- üksuste hulk
	valgu hulk	valguta ainete hulk	
(Kilogrammides)			
Kaertest (teradest)	7,2	56,4	100,0
Maisist (kukurusist).	0,7	16,6	22,0
Sorgost	0,3	12,7	17,0
Päevalillest.	0,7	12,0	14,0
Lutsernist	1,5	7,0	11,0
Punasest ristikheinast	1,7	10,0	15,0
Viki-kaera segust	0,8	7,9	11,0
Aasaheinast (keskmisest)	0,9	9,5	13,0
Suhkrupeedi pealsetest.	0,2	10,4	16,0
Loomapeedi pealsetest	0,7	8,4	13,0
Kartuli pealsetest	0,3	9,6	13,0
Kartulitest	—	23,2	37,0

„Võitlus vilja eest on võitlus sotsialismi eest!“

Lenin

Millega aitame kaasa külvihoogtööle kooli- raioonis

„Kuidas külv, nõnda lõikus“, ütleb vanasõna, ja tegelikkus kinnitab seda ütlust igal juhtumisel täielikult. Kui külvitööd korralikult ja õigel ajal tehakse ja teised tingimused head on, siis õnnestab saak ikka.

Tingimused, mis külvitöödega seotud ja saagi peale mõjuda võivad, on järgmised:

1. *Külvi aeg.* Liig varase külvi korral võivad hommikused külmad noori viljataimi rikkuda. Hiline külv võib mõnes maa-koahas pärastiste sademete puuduse tõttu kiduraks jääda. Tihti-lugu ei anna hiline külv täielikult valminud saaki.

Kuid siiski tuleb mõnikord varase külviga riskeerida, näit. siis, kui on oodata masselist putukate-kahjurite arenemist. Varane külv jõuab kahjurite ilmumise ajaks rohkem areneda, sitkemaid taimeid anda, mida kahjurid vähem võivad rikkuda.

Külvi aja määramisel on vaja jälgida looduse arenemise käiku. Toome siin katsetel proovitud mõnede viljade külvamise keskmised tähtajad looduse nähtuste järele. Hernest külvatakse paiselehe õitsemise algul, suvinisu — kui tomingas õitsema hakkab ehk kui tamm lehtib, kaera — kui kask lehtima hakkab, kui võilill hakkab õitsema, otra külvatakse põhjapoolsetes maa-kohtades siis, kui kadakas ehk lodjapuu õitsema hakkavad, lina — kui kagu kukkuma hakkab, tatart — kui kuldnoka pojad hakkavad lennuproovisid tegema.

2. *Mulla olek.* Külvata ei tohi liig märjale mullale, sest niisugusel korral seemnete mulla sisse segamisel kleepuvad mulla osakesed kokku, mille tagajärjel õhuvahetus mullas nõrgaks jääb ning pärastpoole taime arenemist takistab. Liig tihe muld takistab ka õrna taime varre päevavalgele tungimist.

Ka liig kuiv muld ei ole seemnete sängiks küllalt soodne, sest idanemine ei jatku seal tarvilisel määral niiskust. Parajalt niiske muld on kõige kohasem.

3. *Külvi viisid.* Külvi viisid tarvitatakse mitmesuguseid, nimelt: laialkülvi, reaskülvi, lintkülvi ja pesaskülvi. Teraviljade külvamisel tarvitatakse niihästi laialt- kui reaskülvi. Nendele teraviljadele, mida ei mullata, on kõige parem harilik reaskülv, mida tehakse reaskülvi masinatega. Reaskülvi üldiselt tarvitusele võtmine on üks abinõudest, mille abil on võimalik teraviljade saaki suurel määral tõsta. Tema paremused laialkülviga võrreldes on järgmised: 1) Reaskülvi korral asetab masin seemned soovi järele ühesugusele sügavusele mulla sisse, kust taimed ühel ajal tõkavad ja ühtlaselt arenevad. 2) Ka valgust saavad niisugusest külvist tõusnud taimed ühtlaselt. Kõrs kasvab siin tugev ja vili ei heida maha. 3) Seemneid läheb külvamiseks reaskülvi korral 20—25 % vähem, kui laialkülvi korral.

Lintkülvi tarvitatakse nende viljade külvamisel, mis kasvades vajavad vaheltharimist (mulla kobestamist j.m.), näit. mais, päevalill, peet j.m.t.

Pesakülvi tehakse kartuli, juurviljade, maisi, päevalille ja teiste vaheltharitavate taimede külvamisel. Seda külviviisi loetakse kõige paremaks. Tema headus seisab selles, et kõik taimed saavad ühesuuruse toitmise pinna, mille tõttu vili ühtlaselt kasvab ja täielikuks areneb. Seemneid tarvitab see külv palju vähem, kui teised külvivid.

Meie ülesanded:

1. Selgitame reas- ja pesaskülvi tähtsust.
 2. Valvata selle järele, et külvitööd saaksid õigel ajal ja korralikult tehtud.
 3. Valvata selle järele, et agromiinum külvi alal saaks teostatud.
 4. Teha kooli maatükil eeskujulik külv.
-

Kuues marsruut

Aiaviljade kasvatamisele

Asume kõik kooli maatüki kasutamisele

Vististe igal koolil on maatükk, kuid väga paljud koolid ei kasuta seda nii, kuidas tarvis on. Koolil on maatükk selleks, et seal õppida kollektiivselt töötama, et uurida seal elavaid taimi nende arenemise käigus, et õppida kasvatama viljataimi, korral-

dama katsid, võitlema umbrohtude ja kahjurite vastu, et sel teel saada praktilisi teadmisi põllumajanduse valmistuse alal.

Tööd kooli maatikil on tähtis osa koolitööst üldse ja ei tohi milgil tingimisel kõrvale jääda. Raskused, mis nende läbiviimisel võivad takistuseks olla (karjaskäimine, kaugus, kodused tööd jne), peavad ületatud saama.

„Alati valmis“ tahab järjekindlalt juhtnõõrisid anda nende tööde korraldamise alal ning vahendiks olla kogemuste vahetamisel koolide vahel.

Juba on alanud kevadised aia- ja põllutööd lõunas ja rutulise lainena laienevad nad kevade kannul põhja poole.

Olgu kõik koolid ja kõik õppurid sellesse lainesse tõmmatud!

Õpime kasvatama tähtsamaid aiavilju ja aitame kaasa aiaviljade kasvatamise laiendamisele

Kes mida soovib kasvatada? Valige! — Et meie võiks mitmesuguste aiaviljade kasvatamist ühel ajal õppida, aga ühe või kahe kasvatamist hästi õppida, siis teeme nii: jaotame endid brigaadidesse (kõige rohkem 5—6 inimest brigaadis); ja iga brigaad valib omale kasvatada ainult paar vilja liiki või sorti, kuid võimalikult niisugused, mida teistel brigaadidel ei ole.

Brigaadidesse jaotamine töökoolis.

Nende viljade hulgas peaks leiduma: kapsad, kaalid, porgandid, peedid, naerid, türgioad, suhkruherned, pomidorid, kurgid, kõrvitsad, melonid, arbusid, baklashaanid j.m.t. Muidugi, iga kool ei saa neid kõiki kasvatada, vaid kasvatab neid, mis kohalises kliimas hästi võivad kasvada.

Iga brigaad teeb valitud taimedega mõned katsed, mis selgitavad, missugustes tingimustes need taimed kõige paremini kasvavad. Näide: Brigaad № 3 valib omale kaks kapsa sorti ja teeb nendega järgmised katsed: 1) pikeerimise mõju saagile, 2) kastmise mõju saagile.

Katsete tagajärgedega tutvustame sügisel ümbruskonna elanikke. Nüüd kevadel aga propagandeerime aiaviljade laialisemat kasvatamist ning aitame aiaviljade seemneid muretseda ja lavataimi kasvatada. Sellega aitame ümbruskonna elanikkude toitmist mitmekesisemaks ja tervemaks teha.

Enne kui koolimaatükil aiavilju kasvatama hakata, loeme läbi kõik materjalid, mis nende kasvatamise kohta siin öeldud.

Mida vaja teada aiaviljade kasvatajal

1. Kapsaste kasvatamine

Tähtsamatest kapsaliikidest on: valge peakapsas, punane kapsas, nuikapsas ehk kolrabi ja lillekapsas. Igal liigil on mitmesugused sordid. Siin toome ruumi puuduse tõttu kõige tarvilisemad teateid ainult valge peakapsa, kui kõige laialisemalt kasvatatava liigi kohta. Teiste kohta tuleb materjali erelistest raamatutest otsida.

Valge peakapsas õnnestab paremini savikal, kergelt niiskel mullal. Põhjapoolsetes maakohtades peab teda peenardel kasvatama, lõunapoolsetes kuivemates maakohtades — ilma peenardeta.

Kasvatatakse värskelt väetatud mullal. Kui sügisel, siis pannakse värske sõnnik, kui kevadel — siis haudunud sõnnik.

Varaste taimede jaoks tehakse külv põhjapool märtsikuu keskel soojadesse lavadesse, lõunapool — märtsi algul. Kui taimi tahetakse talveks jäetavate kapsaste jaoks kasvatada, tehakse külv kaks nädalat hiljem.

Seemned külvatakse ridadesse, milledele vahed jäetakse 4,5 sentimeetri suurused, kui taimi kavatsetakse pikeerida, ja 7 sentimeetri suurused, kui taimi pikeerida ei kavatseta.

Pikeerides jäetakse ridade vahet 6—7 sentimeetrit ja taimede vahet reas 4,5 sentimeetrit. Pikeerimist toimetatakse siis, kui

taimed esimest pärislehte arendavad. Pikeerimata taimedel on vaja juure ots maa sees ära lõigata, et nad arendaksid rohkem harunenud juuri.

Taimi lastakse kasvada umbes 5—6 nädalat; valmis taimedel peab olema 3—4 pärislehte.

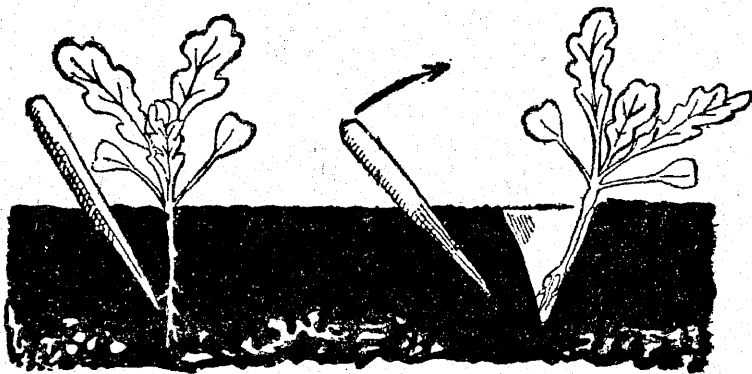
Taimede ülesvõtmisel taimelavalt peetakse silmas, et mulda võimalikult rohkem juurte külge jääks. Taimede välja istutamisel peenardele istutatakse nad kahte ritta; taimede vahed jäetakse 53—71 sm. suurused. Ilma peenardeta nõõri järele istutamisel jäetakse ridade vahet varastel sortidel 53 sm., keskmistel 53—62 sm., hilistel kuni 71 sm. ja rohkem; taimede vahet reas jäetakse 53—71 sm.

Istutatakse 15—25 mai lähedal, kui enam karta ei ole hommikuseid külmasid.

Kõige kohasem ilm istutamiseks on pilvine niiske ilm, aga kui püsib palav kuiv ilm, siis tuleb istutada peale kella 16-ne, võimalikult hiljem (Mispärast?).

Istutamise juures on vaja taimi valida, sest mitte kõik taimed ei ole kõlblikud. Ära visatakse: 1) need taimed, mille jalg on must ja vars puitunud ning puudub ladvapung, 2) taimed, mille vartel on muhud, 3) taimed, mille juurtel on muhud ja kühmukesed. Kõik sarnased taimed on haiged ja tulevad tingimata ära hävitada, et nad haigusi edasi ei levitaks.

Et istutamine edukalt läheks ja taimede vahed ühesuurused saaksid, tuleb nõõri järele, millele taimede vahed ära märgitud, vaiaga peenrassa augukesed teha. Taim lastakse augukesesse najatades teda selle küljele, nii et juur sirgeks jääb, ja teiselt poolt vajutatakse temale muld ligi. Siin on vaja vaadata, et taim mulla sees jääks väheke kõrgemale, kui ta enne lavas oli.

Taime istutamine.

Kui kohapeal on kapsastei olnud märgata mugula haigust-
siis, selle ärahooldmiseks vaja igasse augukesesse panna enne
istutamist peotäis kustutatud (ja pikemat aega kustutatult seisnud)
lupja ja segada mullaga segamini.

Peale istutamist on vaja taimi tugevasti kasta, sellest hooli-
mata, kui muld isegi küllalt niiske on (mispärast see tarvilik on?)
ja kastetud kohtadele natuke kobetat mulda riputada, et niiskust
vähem auraks.

Kastmist tuleb kuival ajal ka pärast poole korrata. Kuid et
muld selle tõttu liig tihedaks ei jääks ja koorikut ei tekiks, tuleb
seda iga kord teisel päeval kobestada. Mullapinna kobestamist
tuleb ette võtta ka iga kord siis, kui vihma tagajärel koorik on
tekinud.

Kasulik on kapsaid aegajalt kasta vedelate väetistega.

Kuu aega pärast taimede istutamist on vaja neid mullata.
Mulda tõmmatakse igast küljest varre ümber kuni alumiste lehte-
deni. Madalatele sortidele sellest muldamisest jätkubki. Kõrgeid
sortisid on vaja suve jooksul veel 1—2 korda mullata 3—4-nä-
dalaste vaheaegade järele.

Kapsa peenrad vaja umbrohist võimalikult puhtad hoida.
Umbrohtu tuleb kitkuda alati peale vihma ehk peale kastmist,
sest siis tulevad umbrohu juured maa seest välja. Muidu jäävad
nad sinna alles ja kasvavad ruttu uued varred ja lehed.

K a t s e d:

1. katse: Pikeerimise mõju saagile.

Selleks on vaja kapsataimede istutamisel pikeeritud taimede
hulka istutada umbes 10 pikeerimata taime, kusjuures tuleb silmas
pidada, et need 10 taime saaksid ühtlaselt peenra pinnale jaotatud.
Nendele taimedele tulevad märgid juurde panna ja peenra otsale
vai lauaga üles seada, millel oleks kirjutatud: 1) katse nimi,
2) märkus: „märgitud taimed — pikeerimata“, 3) brigaadi number.

Saagi koristamise juures on vaja eraldi ära kaaluda need
10 taime ja nende naabruses ilma valikuta võetud 10 taime ning
kaalud võrrelda.

2. katse: Kastmise mõju saagile.

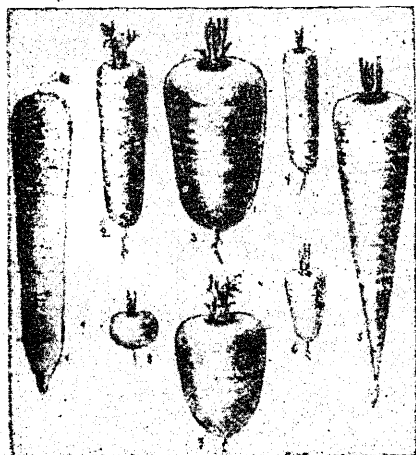
Ühel peenral märkida ära umbes 10 taime, silmas pidades
seda, et nad peenra pinnale niihästi pikkuse kui ka laiuse sihis
ühtlasi oleksid ära jaotatud. Peenra otsale panna laud märkusega
(muidugi tuleb lauale kirjutada ka katse nimi ja brigaadi number):
„Märgitud taimi ei kasteta“. Need taimed jäetakse kõigil kast-
mise kordadel kastmata, välja arvatud kastmine, mida tehakse istuta-
mise korrel. Tagajärgede arvestamine — nagu eelmiseski katses.

2. Porgandite kasvatamine

Porgand on mulla suhtes vähe nõudlik. Siiski paremini õnnestab ta mitte liig plingil savikal mullal. Mustmullal kasvavad porgandi juured suure säisiga.

Seemned külvatakse harilikult otse peenrale. Seda silmas pidades, et porgandi taimed hommikuseid külmasid ei karda, kuna aga seemnete idanemine kaunis palju aega võtab (10—14 päeva), tehakse külv kevadel võimalikult varem. Siis võib seemneid julgesti kuivalt külvata. Hilise külvi korral aga on vaja neid leotada ehk isegi idandada.

Seemned külvatakse ridadesse, millele vahet jäetakse 13—22 sentimeetrit: karotil 13 sm., aga pikkadel hilistel sortidel 22 sm.

Porgandid:

1. Porgand Perfection, 2. Nantes
3. Chatenay, 4. Amsterdami, 5. Ja'mes,
6. Hollandi, 7. Queraude
8. Pariisi.

ja rohkem. Külvata on vaja kaunis tihedalt, sest porgandi seemnete normaalne idanevus on kõigest 50%; peale selle kuiva tõttu ei lähe kõik idanemisvõimelised seemned idanema.

Kui taimed ju kauniste arenenud on, harvendatakse neid niivõrd, et umbes 4—5 sm. taimede vahet jääb. Lõpuliku arvendamise juures jäetakse vahet: varastel sortidel umbes 9 sm., poolpikkadel — 13 sm. ja pikkadel — 17 sm.

Et äärmised taimed tugevamini arenevad, siis jäetakse nende vahed 4,5 sm. võrra suuremad.

Lühikeste ja keskmiste sortide jaoks tulevad peenrad madalad teha. Kuid pikkade sortide jaoks on vaja, kui mulla kord õhuke on, peenrad kõrgemad teha.

Hoolitseda tuleb selle eest, et peenrad alati puhtad oleksid, et nad kuival ajal tarviliselt kastetud saaksid ja et mulla koorik järjest saaks lõhnutud.

K a t s e d:

1. katse: Harvendamise mõju saagile.

Porgandi taimede teistkordsel harvendamisel mõõta ühelt peenra otsalt taimede äärest teise otsa poole kuus ühe pikkust ristriba. Ribade vahele peenra äärele pista tikud, mille vahele

üle peenra tõmmata sidumisenööri tükid, et ribade vahed oleks selgelt näha.

Kolmel ribal üle ühe teha teistkordne harvendamine, nagu muul peenra osal, kuna vahemistel ribadel jätta taimed esikordse harvendamisega. Kummagi harvendamise tagajärjel kasvanud porgandid koristada ja kaaluda eraldi.

2. katse: Tuha, kui väetuse mõju porgandi saagile.

Kahe aasta eest ehk varem väetatud maatükil teha peenar, millest umbes 1 ruutmeetri suurune tükk tuhaga väetada (tuhka võtta selleks 160—180 grammi), kuna ülejäänud osast 1 ruutmeeter jätta väetamata, aga muu osa väetada hästi kõdunenud sõnnikuga. Tuhk ei tohi olla värskel, vaid peab olema kauemat aega seisnud. Kergelt mulla sisse segada. Külwamine ja hoolitsemine — nagu eelpool juhatatud.

Sügisel igalt peenraosalt porgandid eraldi koristada ja saak võrrelda kaalumise teel.

3. Peetide kasvatamine

Peet on kaunis soojusenõudlik taim. Selle tõttu on põhjapoolsetes maakohtades tarbekohasem kasvatada lame-ümargusi ja poolpikke sortisid, mis rohkem soojemas pealmise mullakihiis arenevad.

Kehva mulda on vaja väetada peedi jaoks sellel aastal, kui teda külvatakse, aga kui muld on iseenesest võrdlemisi hea, siis on parem, kui teda peedi jaoks kasutatakse 1 aasta pärast täielikku väetamist.

Aias, kus hoolitsemine hea ja taimi korralikult kastetakse, on parem peediseemned külvata leotatult ehk isegi idandatult; seemneid leotatakse 1—2 öö-päeva.

Külvatakse põhja- ja keskraioonides umbes maikuu algul. Kuivi seemneid võib külvata isegi aprilli viimastel päevadel. Kuid kui karta on hilisemaid hommikuseid külmasid, siis ei maksa külvi mitte liig rutata.

Seemned külvatakse peenardele 4—5-lt ja isegi 6-lt realt, selle järele, missugune sort, missugune muld ja missugune väetus. Külv tehakse kaunis tihe, nii et taimede vahet jäeks 4,5—7 sm.

Seemned kaetakse kinni 1 sentimeetri paksuse mullakorruga. Külviajast peale kuni taimede tärkamiseni on vaja mullapind niiskes olekus hoida, et peedi taimed, mis alguses eriti nõrgad on, suudaksid mullast läbi tungida.

Peedi seeme on liitvili (vaatame seda järele!), mis eneses mitu seemet (3—5) sisaldab. Sellepärast tärkavad taimed, vaata-

mata selle peale, kui harvalt meie ka ei külvaks, ikka pesade kaupa, 3—4 tükki koos. Selle tõttu harvendatakse neid kohe peale taimede tärkamist. ja jäetakse igast pesast üks tugevam taim, silmas pidades seda, et see taim oleks ühtlasi kõige tumedama värviline. Hilisemad harvendamised olenevad taimede arenemisest ja ilmadest. Külmal suvel peab taimi jätma tihedamalt kasvama, sest juured ükspuha ei arene siis suureks. Soojal suvel arenevad peedid kiiresti ja sellepärast on vaja neid liigne kord harvendada, muidu ei jatku neil ruumi kasvamiseks.

Kui peetide suurus on juba pool nende täiskasvanud suurus, siis on vaja neid mullata. Muld tõmmatakse igast küljest peedi juure ümber, kuid selle juures vaadatakse hoolega järele, et muld lehtede ja säsi külge ei puutuks ega seal kasvu ei takistaks. Korraliku muldamise tagajärjel saadakse rohkem maitsevad ja suhkrused juured.

K a t s e d:

1. katse: Harvendamise mõju saagile.

Põhimõtteliselt on katse korraldamise viis samasugune kui porganditega.

2. katse: Muldamise mõju peetide omadustele.

Peedipeenrale jätta umbes 4—5 taimet (taimed olgu ühtlaselt peenrapinnale jaotatud ja ära märgitud) muldamata, kuid muu hoolekandmine olgu nende taimede juures samasugune kui teiste juures.

Koristamisel on vaja neid peete ja mõnda mullatud peetidest läbilõikes ja ka keedetult uurida, peaaesjalikult võrrelda sisemist ehitust (mahlakus, puitumine jne) ja maiku.

4. Kaalide kasvatamine

Kaal ei ole väga nõudlik mulla suhtes ja õnnestab kaunis hästi aasta ehk kahe eest väetatud maal.

Taimed kasvatatakse enamasti külmades lavades. Väljaistutamise ees tule rutata, et hommikused külmad neid ei äritaks tüve kasvatama.

Taimi pikeeritakse samuti kui kapsa taimigi. Kuid, pealesse, peenrale istutamisel on vaja pikematel juurtel veelgi otsad $\frac{1}{3}$ võrra ära näpistada.

Kuiva ilmaga istutamisel on vaja taimede juured kasta veise väljaheitest ja savist valmistatud lahusesse. (Misjaoks?)

Kui taimed on hästi ettevalmistatud, siis vaja peale peenardele istutamist neid kasta ainult esialgu mõned korrad ja pärastpoole

pikemate kuivade puhul. Kui taimede ettevalmistus ei olnud küllalt korralik, iseäranis kui neid ei pikeeritud, vaja taimi peale istutamist kasta igal õhtul seni, kui nad täiesti on toibunud.

Kaale ei mullata. Järjekindlalt ja korralikult on vaja aga mulda kobestada, koorikut lõhkuta ja umbrohtu kitkuda.

Kaale võib kasvatada keskvöös ka otse vabasse maasse külvatud seemnetest. Sel juhtumisel tehakse külv hiljem ja saak kõlbab siis talveks jätta.

Üht ja sedasama maad võib kaalidega ühel ajal kasutada rediste kasvatamiseks.

K a t s e: Pikeerimise mõju saagile.

Katse korraldamine samasugune, kui kapsastega 1-ses katses.

5. Rediste kasvatamine

Redis on tähtis aiavilja taim sellepolest, et temast saab juba kevadel rohelist toiduprodukti, millal talvised toorelt tarvitavate aiaviljade tagavarad harilikult otsa on saanud, aga teistest taimedest veel saaki ei saa.

Redise seemned külvatakse vabasse maasse, 5—6-lt realt peenrale.

Harvendamise juures jäetakse taimede vahet umbes 6—7 sentimeetrit. Samasugused vahed jäetakse ka siis, kui rediseid kasvatatakse kaalide vahel, nagu eelpool tähendatud.

Hoolitsemine seisab mulla kobestamises, tugevas kastmises ja umbrohu kitkumises.

Tarvitamiseks kõlbab redis umbes 4 nädalat pärast külvamist. Et ta kauem kasvades puituma hakkab, saab teda toiduks kasutada lühikest aega. Sellepärast tehakse harilikult suve jooksul mitu külv, umbes 2—3-nädalaste vaheaegade järele.

K a t s e: Harvendamise mõju saagile.

Katse korraldamine üldiselt nagu porgandite juures.

6. Kurkide kasvatamine

Kurkide jaoks põhjapoolsetes ja osalt keskraioonides on vaja maad kasutamise aastal väetada, ja siis on kõige paremaks väetuseaineks kompost. Kuid lõunapoolsetes raioonides võib kurkisid kasvatada ka eelmisel aastal väetatud maal.

Kurgid on soojuse ja valguse suhtes väga nõudlikud. Sellepärast on põhjapoolsetes raioonides vaja kurgi peenrad kõrged teha, et nad päiksekiirtest hästi soojendatud saaksid, ja seda

silmaspidada, et kurgitaimed mingisuguste teiste taimede varju ei jääks.

Külvi vabasse maasse ei tule enne teha, kui maa on täiesti soe ja öökülmad möödunud. Mõnikord tehakse kolm külvi nädaliste vaheaegadega ühele ja sellesamale peenrale: esimene külv tehakse peenra õhtupoolsele äärelle, teine peenra keskele ja kolmas — hommikupoolsele äärelle.

Kus maapõhi võrdlemisi külm, seal on otstarbekohane peenrad järgmiselt korraldada: teha 17—22 sm. kõrgune ja 36 sm. laiune sõnnikuvall ja katta mullaga nii paksult, et peenar tuleks umbes 36—44 sm. kõrge. Selle peenra harjale tippidagi kurgi seemned 1—2 pikuti ritta umbes 4 sm. sügavustesse vaokestesse, taimeda vahet jätta 5—6 sm. ja seemned katta kompostiga ehk muu kobeda mullaga 2—3 sm. paksuselt. Muld vaja kergesti ligi vaotada.

Kui tahetakse varaseid kurke saada, siis vaja taimed hommikuste külmade ajajärgul toas või lavas klaasraamide all kasvatada. Kui väljas juba täiesti soe, istutatakse taimed vabasse maasse, kus nad esialgu klaaskastidega ööseks kinni kaetakse.

Taimede lõpulik kaugus üksteisest peab olema 30—40 sm. Seda kaugust on vaja istutamisel silmaspidada. Kui aga seemned vabasse maasse tipitud, siis on vaja taimi näidatud kauguseni harvendada. Harvendamist tehakse sel ajal, kui taimedel on kaks esimest lehte. Harvendamise juures ka mullatakse taimi, tõmmatakse neile mõlemalt poolt mulda ligi. Pärastpoole, kui neil 4—5 lehte on, mullatakse neid veel.

Kui kurgi taimed tugevad (hästi arenenud) ja nad juba viis lehte välja ajanud, näpistatakse neil ladvad ära. Selle tagajärjel hakkavad neil kiiremalt külgväänded kasvama, kuhu ka viljanubulad arenevad. Kui taimed nõrgavõitu, siis ei maksa latvu näpistada.

Peale nimetatud tööde tuleb suve jooksul veel järgmist teha: 1) kasta taimi sedamööda, kuidas mulla niiskuseseis nõuab, ainult õitsemise ajal tuleb kastmine ära jätta ehk, kui põud on, õige vähe kasta, 2) mulda kobestada seni, kui maapind taimedest kaetud saab, 3) külgväändeid mulla ligi seada ja neid mullata, et nad lisajuuri kasvataks.

K a t s e d:

1. katse: Värske sõnniku mõju saagile külmal maapõhjal.

Tükikene peenart teha värske sõnnikuga, nagu eelpool juhatatud, tükikene ilma sõnnikuta, ülejäänud osa haudunud sõnnikuga. Tagajärgede arvestamisel võrrelda kurkide keskmist hulka

üksikutelt peenartükikestelt, mis kolme isesuguse tingimuse mõju all kasvanud. Peale selle võrrelda keskmist kurkide kaalu ühelt taimelt.

2. katse: Külgväänete muldamise mõju saagile.

Peenra mitmesugustel kohtadel jätta üksikute kurgitaimede külgvääned muldamata.

Saakisid võrrelda nagu eelmises katses.

2. Melonite kasvatamine

Meloneid on võimalik vabas maas kasvatada ainult lõuna-raioonides; põhja- ja keskraioonides läheb nende kasvatamine ainult sõnnikulavades korda.

Et ettevalmistusetööd melonite kasvatamise alal (sõnnikulavade valmistamine jne) põhjapoolsetes raioonides juba märtsi kuul peavad algama, kuna käesolev shurnaali number alles mai lõpus ilmub, siis jutustame siin melonite kasvatamisest ainult lõunaraioonide tingimuste kohaselt, kus seemned otse vabasse maasse pannakse,

Väetiseks melonite jaoks kõlbab kõige rohkem kompost, millega võib otse külvi eel väetada. Kui maa on väga kurnatud, siis on vaja anda hektarile mitte vähem kui 30 tonni komposti.

Kui külv tehakse kõrgele liivakale maale ja tarvitatakse selle juures pesaskülvi, siis jäetakse ridade vahet 1—1,4 meetrit, aga pesade vahet ridades 53—71 sm. Niisketel kohtadel jäetakse vahed 1,5 korda suuremad. Reaskülvi korral jäävad ridade vahed sama suuruseks, kui pesas külvi korral, ainult seemned sattuvad ridades üksteise lähedale, umbes 9 sm. kaugusele.

Esialgne hoolitsemine seisab peajasjalikult umbrohu kitkumises, millel hea võimalus on kasvada meloni seemnete aeglase idanemise tõttu. Sellepärast ei tohi esimese kitkumisega viivitada. Teistkorda kitkutakse umbrohtu harilikult siis, kui taimel on juba 3—4 lehte. Samal ajal harvendatakse esimest korda meloni taimi. Kolmandat korda kitkutakse umbrohtu umbes sel ajal, kui külgvääned kasvama hakkavad, millal ka teistkordne harvendamine tehakse. Kui aeg vihmane, siis vaja veel neljas kord umbrohtu kitkuda; muidu harilikult jõuavad meloni taimed ise nad ära lämmatada.

Kõige parem on umbrohtu hävitada muldaja „planetiga“, mis umbrohu hävitamisega ühel ajal kobestab mulda. Seda tööd teevad hobune ja kaks inimest.

Harvendamise juures jäetake esimesel korral taimede vahed kuni 18 sm. suurused, kui oli tehtud reaskülv; pesaskülvi korral jäetakse igasse pesasse kaks taime; teisel harvendamisel jäetakse igasse pesasse kaks taime ehk, reaskülvi juhusel, taimede vahed 36 sm. suurused.

Et taimed võimalikult rohkem lisajuuri arendaks, seatakse külgväänded vabamatele kohtadele ja mõnda kohta tõmmatakse mulda peale. Kuid selle juures vaadatakse järele, et külgväänete otsad ei sattuks mulla alla.

Kuival ajal vaja mulda taimede ümber kasta. Kastmisel tuleb ette vaadata, et vesi õitele ja külgväänetele ei satuks. Viimased hakkavad vee mõjul kergesti mädanema.

Et taimed rohkem vilju suudaks kasvatada, takistatakse nende varre kasvu. Selleks lõigatakse igal taimel ots teise lehe tagant maha, siis kui tal juba neli täielikku lehte on arenenud. Kummagi järelejäänud lehe kaenlast areneb siis külgvääne. Nende kummagi külge lastakse areneda viis täielikku lehte. Siis lõigatakse kummagi väände ots neljanda lehe tagant ära. Nende järelejäänud lehtede põuest areneb nüüd ühtekokku kaheksa väänet. Need on viljakandjad väänded, millede külge varsti õied ilmuvad.

Kui need väänded ei peaks vilja arendama hakkama, siis tuleb neidki kärpida. Väänete otsad lõigatakse nüüd kolmanda lehe tagant maha. Kuid iga väände külge jäetakse nüüd uutest külgväänetest kasvama ainult üks, teised kõik lõigatakse ära.

Õitsemist ja viljade arendamist võib tõsta ka kastmise ärajätmisega. On soovitatav taimed kuivalt pidada seni, kui nad närtsima hakkavad. Niisuguses olekus lastakse taimed mõne päeva olla. Siis aga kastetakse neid tugevasti. Peale selle ilmub varsti hulk viljanubulaid.

Kõiki vilju ei ole soovitatav kasvama jätta. Küllalt on jätta iga taime külge kuus melonit. Jääb neid rohkem, siis ei kasva nad kõik ilusad.

Proovime uusi taimi kasvatada

Põllumajanduslist valmistust võib märksa tõsta uute kohasemate vilja sortide ja liikide kultiveerimise teel ning uute vilja liikide väljaarendamise teel metsikutest taimedest.

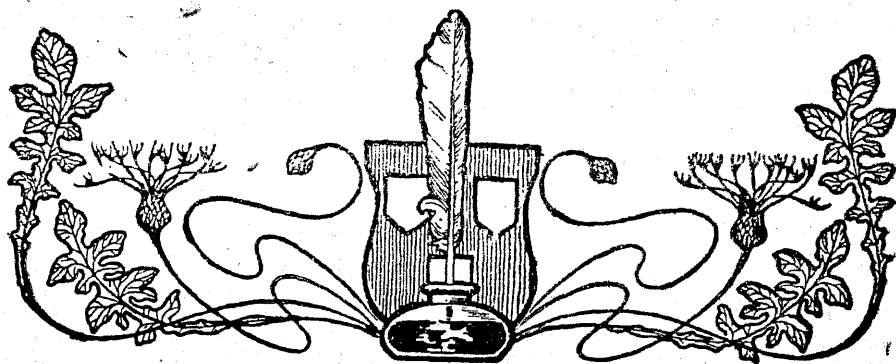
Sellel alal võime kooli maatükil teha järgmist: 1) Muretseda oma ja naabrusraioonide katsejaamadest nende viljade liikide ja sortide seemneid, mida kohapeal ei kasvatata ning proovida kooli maatükil selleks korraldatud katsepõllukestel, kuidas nad koha-

listes tingimustes kasvavad. Leningradi oblastis tuleks proovida topinamburi (inaapirni, mugulpirni) ja maisi sortisid silo jaoks kasvatada. 2) Metsikutest taimedest proovida kultiveerida mesikat silo ja haljasväetise jaoks ja ahtalehelist pajulille puuvilla jaoks. Kui seemneid ei ole saada, võiks käesoleval aastal neid kasvatada juurtest, et sügisel seemneid saada.

Võõraste sortide võrdluseks kohalistega on vaja esimesi kasvatada ühesugustes tingimustes viimastega. Nende külvisid on soovitatav teha mitmel aja u. 5-päevaste vaheaegade järele.

Uute liikide viljakust võrrelda sellega, milleni on jõutud harilikus kasvatuses.

Uurime loodust

Vaatlused looduses

Eelmises numbris otsustasime hakata koguma materjali kohalise looduse kalendri jaoks. Selleks algasime looduse vaatlusi. Materjalid, mis juba kohtadel saadud, on vaja hoolega alal hoida. Sedamööda, kuidas kevad areneb, lähevad elava looduse nähtused sagedamaks ja mitmekesisemaks. Tuleb valida, mida vaadelda.

Käesolevas numbris 43., 44. ja 45. lehekülgedel annamegi valitud kogukese nähtusi vaatlemiseks. Need nähtused, mis on antud üldiste vaatluste latrikus, esinevad peaaesjalikult kesk- ja põhjapoolsetes raioonides, mida eesti koolide enamiku pärast nendes raioonides silmas peame. Lõuna-raioonides tuleb nähtuste niimestik teisiti koostada, kohaliste tingimuste järele.

Vaatlused jaotame peajoontes kahte osasse; 1) üldised, mida korraldame üksikute nähtuste jälgimiseks, mis oma vahel otsekoheses sidemes ei ole ja 2) erilised, mille eesmärgiks on jälgida nähtuste tsükli (rühme) üksikute organismide juures.

Üldiseid vaatlusi tuleks kõikidel brigaadidel teha. Erilisi vaatlusi üksikute elavate kehade juures peaks tegema iga brigaad ehk, veel parem, iga brigaadi liige üksikult. Vaatluse asjad eriliste vaatluste alal tuleks aga vaatlejate vahel nii ära jaotada, et nende üldine hulk ei oleks mitte liig väike.

Vaatlusi on vaja teha iga päev ja iga uue nähtuse ilmumine kohe ära märkida.

Et märkimine hõlbustatud oleks, anname nähtuste nimestiku tabeli näol, kuhu vaja sisse kirjutada ainult kuupäevad ja, soovi korral, mõned märkused.

Nähtuste jälgimise hõlbustamiseks on nad alade järele latritesse jaotatud, ja nähtused, mis ligikaudu ühel ajal ilmuvad, on ühele horisontaalsele joonele mahutatud; nähtused igas latris on võimalust mööda ilmumise järjekorda pandud.

Et sellegi peale vaatamata mõni nähtus tähelepanemata ei jääks, tuleb kolme-nelja järjestiku kirjutatud nähtust ühel ajal silmaspidada.

Ühest kuust teise üle minnes tuleb käesoleva kuu lõpul hakata silmaspidama järgmise kuu vaatluste programmi algusel tähendatud nähtusi.

Eriliste vaatluste jaoks valib klass teatud puuliigid, mis koha-peal sagedamini esinevad, ja jaotab nad brigaadide vahel nii ära, et igal brigaadil oleks vaadelda isesugune puu liik. Brigaadi liikmed aga valiksid iga üks ühe puu (eksemplari) ja korraldaksid vaatlusi üksikult. Need puud tuleksid valida igaühel oma kodu ümbruses, sest vaatlusi tuleb teha terve suvi.

Puud vaja valida keskealised (mitte liig noored ega liig vanad) ja vigastamatud. Ühtlasi tuleb silmaspidada, et nad kasvaksid keskmistes tingimustes, s.o. mitte liig varjatud kohal ega ka lausa lagedal, mitte liig vesisel kohal ega ka kuival künkal.

Valitud puule vaja mingisugune märk külge kinnitada, et teda mitte mõne teise sarnase puuga ära vahetada.

Vaatlusi peab hästi järjekindlalt ja korralikult tegema. Iga uus nähtus vaja kohe ära märkida. Puudulikkudel vaatlustel on veel enam puudulik väärtus.

Eriliste vaatluste korraldamisel siin antud tabeli (lhk. 45) järele juleb meeles pidada, et mitte kõikide ülesloetud puude arenemise faasid ei järgne üksteisele selles järjekorras, nagu nad tabelis järjestatud, vaid mõnedel puudel järgnevad vähe teistsuguses järjekorras.

1. Üldised vaatlused

M a i s

Nähtused taimede juures	Kuu- päev	Nähtused lindude juures	Kuu- päev	Nähtused putukate juures	Kuu- päev	K ü l v a t i :			
						kaeru	olri	linu	kartulid
Haava õitsemise algus		Lepalinnu kohale- lend		Liivika ilmumine .					
Turvaskannikese õitsemise algus		Musta kärbsenäpi kohalelend		Tõuasilika väljalend					
Hiirekõrva õitsemise algus .		Kõo kohalelend							
Jalaka " " " " " "		Suitsupääsukese ko- halelend							
Mets kattub rohega		Õõbiku esimene laul							
Varakevadiku õitsemise algus		Piirpääsukese ko- halelend		Kapsalibliku välja- lend					
Kanakoolja " " " " " "		Käosulase kohale- lend							
Tomingas hakkab roheline minema									
Maajala õitsemise algus									
Hariliku nurmenuku õits. algus									
Võitlile õitsemise algus									
Vahtra " " " " " "									
Maasika " " " " " "									
Tikerberi " " " " " "									
Kõõmne " " " " " "									
Saare " " " " " "									
Pärn hakkab rohelineks minema									
Toominga õitsemise algus									
Punase leedripuu õits. algus									
Vahtra õitsemise lõpp									
Õunapuu " algus									
Kollase akaatsia õits. algus .									
Maikellukese " " " " " "									
Pihlaka " " " " " "									

Nähtused taimede juures	Kult- päev	Nähtused lindude juures	Kult- päev	Nähtused putukate juures	Kult- päev	K ü l v a t i :			
Sireli õitsemise algus		Räägu esimene kisa							
Maarjahaiea õitsemise algus .									
Tatari kuskappu " "									
Leselhe õitsemise algus									
Männi " " " "									
Pärna " " " "									
Pihlaka õitsemise lõpp									
Hanijala õitsemise algus									
Kukerpuu " " " "									
Valge ristikhieina õits. algus .									
Käokanni õitsemise algus									
Meiskurereha " " " "									
Aas-seaherne " " " "									
Hireherne " " " "									
Alavabarna " " " "									
Sireli õitsemise lõpp									
Raudrohu õitsemise algus		Varblaste esimene pesakond poegi lendab pesast välja .							
Hõbemaranan " " " "									
Älatari " " " "									
Naadi " " " "									
Nõmmekaera " " " "		Kuldnooka poegade väljalend							
Hariliku käbiheina õits. algus									
Angervaksa õitsemise algus									
Ahtalehelise pajulille õits. alg.									
Hariliku partheina õits. algus									
Härjasilma õitsemise algus									

2. Eri liised vaatlused

(Puude juures)

Puu nimi	Tähtsamad tunnused	Arenemise faasid							
		Lehtede arenemine	Õitsemine	Viljade arenemine		Lehtede kollumine		Lehtede lange- mine	
		Pungad muutuvad kujuks	Täislehed	Esimised õied avanavad	Vihmased õied närtivad	Esimised viljad valmivad	Vihmased viljad langesid	Esimised lehed langevad	Vihmased lehed langesid
Tomingas									
Pihlakas									
Harilik lepp	halli koorega								
Arukask	paljate kolme- nurg. lehtedega								
Harilik vaher	teravate lehehõl- madega								
Künnapuu	lhd elliptilised alt lühikarvas.								
Harilik tamm	lhd peaaegu var- retud								
Harilik pärn	lhd mõlemal kül- jel paljad								

Võitlus kultuuri eest

Meie raport naiste üldkoosolekul

8. märtsil 1931. a.

Rannaküla sm. Voroschilovi nimeline pioneeride salk esines 8. märtsil 1931. a. oma küla naisseltsiliste ees järgmise raportiga:

1. Kõik kooliealised lapsed küla piirkonnast õpivad koolis.
2. Kõik õpilased said saapad, kalossid, sukad, tüdrukud — kleidiriide ja poisid ülikonnariide. Kõs tahtis, võisid pealeselle osta soojad palitud, valmis ülikonnad ja soojad kleidid.
3. Kõik õpilased saavad maksuta iga päev korraliku hommikusöögi ja maguse tee ehk kohvi.
4. Õppetöö areneb korralikult, kool ei ole ühtegi õppepäeva kaotanud.
5. Õppe-valmistusplaan on möödunud õppeaasta osa jooksul täielikult täidetud.
6. Kuue kuu 8 päeva jooksul õppe - valmistustööst osavõtt 98 prots., vabandavatel põhjustel puudus koolist õpilasi 1½ prots., põhjuseta töölt puudujaid ½ prots.
7. Õppeaasta algusest hakkasime läbi viima politehniseerimist. Politehniseerimine ei ole veel täielikult läbi viidud sel põhjusel, et kolhos ei annud igal valmistusalal juhatajaid.
8. Eelkooliealiste lastega töötame 1 päev 5-päevikus, milleks välja eraldatud 3-liikmeline brigaad.
9. Kogu aeg on meil sotsialistline võistlus Nikolajevka (naabriküla 4-komplektiline Ukraina kool) kooliga, keda praegu võtsime buksiirile.
10. Kõik sotsialistlikud lepingud, mis staapide poolt järele vaadatud, täitsime 110 prots.
11. Pioneerisalk koondab endas 90 prots. kooli õpilasi.
12. Salgale keegi peale kooli abi ei anna, ka ei ole meil hooldajat.

13. Astusime terve kooliga kolhosi liikmeks ja tegime lepingu 1. jaanuari 1932. a.

14. Kevadise külvi hoogtööks oleme valmis ja vastav osa plaanist on juba täidetud.

Anname piduliku töotuse oma vanematele seltsilistele: emadele, õdedele ja tädidelle:

1. Tõmmata kõik lapsed pioneersalka ja noorte jumalavastaste rakukesse.

2. Politehniseerida 1. maiks kool täielikult.

3. Kõrvaldada koolist puudumised ja töölt deserteerimised.

4. Lööklastena jätkata õppetööd.

5. Välja eraldada vanematelt pioneeridest brigaad lastesõimele ja platsile.

6. Teha oma töötubades lastele mänguasju.

7. Täita kolhosiga leping täielikult.

Kutsume teid üles:

1. Täitma kolhosi valmistuseplaani täielikult.
2. Minna kõigil kolhosi majapidamisesse tööle ja täita oma tööpäevade kontrollarv.
3. Kolhosi naiste löökbrigaadidesse astuma.
4. Pidama armuta võitlust töölt kõrvale hoidjatega, oma poole kiskujatega, irisejatega ja nendega, kes armastavad teise töö arvel elada.

Elagu 1931. aasta 8. märts, rahvusvaheline naiste kommunistlik päev!

Elagu 5-aastiku kolmanda otsustava aasta plaani 100-prots. täitmine.

Vastuseks kodanluse valele sunnitöö üle Nõukogude Liidus kuulutame endid 3. aasta lööklasteks.

Sots. võistluse staap: N. Matshula.

Ljuba Lentsmann.

Salme Tõps.

Krimm, Rannaküla, Simferoopoli raioon.

Meie, üldise õppuse lööklased, aitame parteil likvideerida kirjaoskamatus oktoobri XV aastapäevaks.

Leningradi Lenini nimelise kooli eesti klasside RAPORT ajakirjale „ALATI VALMIS!“

1. Meil on pioneere ja oktoobrilapsi — 92 prots.
2. Lööklasi — 85 prots.
3. MOPR'i liikmeid — 100 prots.
4. Usuvastase rakukese liikmeid — 32 prots.
5. Lastesõprade ühingu liikmeid — 43 prots.
6. Osoaviahimi liikmeid — 39 prots.
7. Praegu korjame Isborski tankide kolonne heaks raha ja kutsime selles üksteist sotsialistlisele võistlusele.
8. Teise enamlise külvi hoogtöö edukaks läbiviimiseks otsustasime ühes vene klassidega korjata: 500 õpperaamatut, 5 lugemisraamatut, 1000 uut kirjutussulge, 1000 kg. tuhka, 1000 kg. paberit, 1000 pudelit, 1000 naela, 500 kg. metalli, 500 vana kalossi, 500 kg. konte.

Peale selle valmistame ette kolhosi sõitmiseks kevadisele põllutööle.

III-A rühma õpilased.

**Pioneerid on ehituse ja õppuse lööklased,
kõrgemale sotsialistlise võistluse ja löök-
töö lipp!**

Väiksed kollektiivsel tööl

Oktoobrilapsed raamatuid levitamas

Vao külas astusid suurem jagu keskmikke ja peaaegu kõik kehvikud kolhosi.

Ainult Veni Mikk ei usaldanud kolhosi astuda.

— Mine seda tea, kuidas parem on, — ütles Veni Mikk kõrvatagust sügades, kui Raua Jüri teda kolhosi kutsus. — Neid juttusid liigub nii palju, et ei tea, kus see õige ots on. Sina kiidad küll kolhosi elu, aga näe, möldri Hans ütleb, et kolhosis peab tööd tegema nagu orjaajal ja millegi üle ei ole sa peremees.

— Mis sa möldri Hansu juttu kuulad, tema on ju kulak. Kulakad räägivad ikka kolhosi vastu. Sa kuula ikka seda, mis kolhosi liikmed ise endi elust räägivad, — ütles Jüri.

— Las olla veel pealegi. Ma ikka mõtlen ja vaatan seda asja järel, — rääkis Veni Mikk, piipu popsutades.

— Hea küll, ega's ma sind vägise ei kutsu, aga küll sa ise näed, kuidas parem on, — lausus Hans, nägemiseni jättes.

Veni Mikk oli veel kõvasti mõtetes selle üle — kas minna kolhosi või mitte.

— Raske on see majapidamine üksikult, aga ega tea, mis seal kolhosis jälle ette võib tulla. Väljas hakkas Ponku haukuma.

— Na, kes seal nüüd võib olla?

— Onu Mikk, onu Mikk, hoidke Ponku kinni! — hüüdis pioneer Kusti, kuna Linda ja Juku endid koera eest igatviisi püüdsid kaitsta.

— Ponku, Ponku, tscheh!... Tule siia!...

Ja Ponku tuleb hüüdja juurde. Veel vaatab ta tagasi, veel haugub ta mõne korra, kuid oma inimese juurde jõudes, liputab ta saba, uhke selle üle, et ta oma kohustuse ausalt täitnud.

— Meil on teie poole asja, — ütles Kusti.

— Tulge aga kambrisse.

Ponku avaldab veel oma kahtlust laste vastu tasase urisemisega, kuid jätab nad nüüd majaisa hooleks.

— Seltsimees Veni, meie oleme raamatute levitamise brigaad. Meil on siin mitmesuguseid raamatuid kaasas. Teie ehk vaatate neid ja ostate mõne.

— Näidake, näidake, mis teil on.

Esimene raamat, mis Veni Mikule pihku puutus, oli põllumajanduse artelli põhikiri.

— Vaat, see on tubli. Siit saan ma õige otsa kätte. See raamat on mulle väga tarvis.

Siis leidis ta veel mitu tarvilikku raamatut, nagu seakasvatuse, loomatoitmise kohta, ja isegi paar huvitavat juturaamatut.

— See on tubli, see on tubli, — kordas Veni Mikk ja hakkas kohe uusi raamatuid lehitsema.

Nii käisid lapsed talust talusse ja levitasid kasulikke raamatuid.

10 Abiks kevadisele külvile

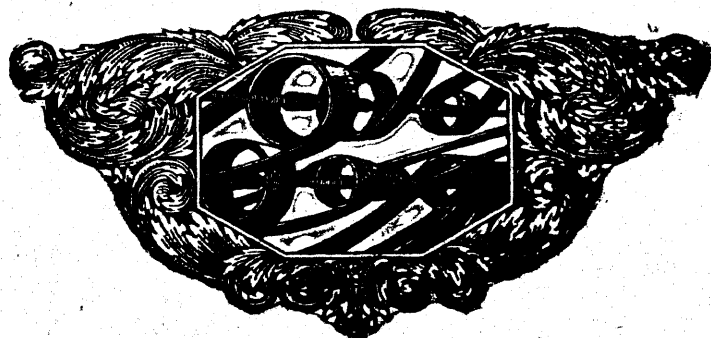
Varane hommik. Milla on juba riietunud ja seob veel saapanöörisid kinni.

Ema puhastab ahju tuhast. Ta paneb tuha ämbrisse ja tahab välja viia.

— Ema, ema, ära vii tuhka välja! Anna ämber siia. ma kalkan tuha vana tünni sisse, mis kuuri all.

Milla on juba palju tuhka korjanud. Milla on oktoobrilaps. Kõik oktoobrilapsed ja pioneerid korjavad tuhka.

Tuhka tarvitatakse maa väetamiseks, siis on viljasaak suurem.

Tuhk

Anni, Juku, Jüts ja Olli,
Manni, Juuli, Miku, Volli —
Kõik oktoobrilapsed nad,
Neil on loodud tööbrigaad.

Edasi ja tagasi
Nad küla vahel sagasid.
Lähvad tupp — kärinal
Perenaiselt päriwad:

„Astusime teile sisse,
Järel vaatama, et mis see
Perenaine viskab tuha
õue peale porri puha!“

Perenaine kohkus ära,
Aga suurt ei tõstnud kära;
Küsis ainult vaikselt nii:
„Kas siis tuhk on ka utili?“

Volli, Miku, Juuli, Manni,
Olli, Jüts ja Juku, Anni
Sammu ette astusid,
Ühest suust kõik vastasid:

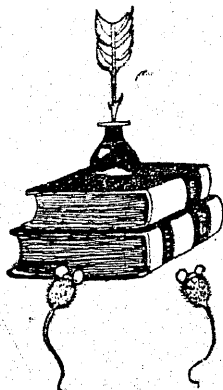
„Vana kalts, mis ripub seal,
Näete, pudel akna peal,
Saapanärud nurgas siin, —
Vaatke, see on eht utili!“

Meil utili ka on tarvis:
Nahatükke, loomasarvi,
Konte, naelu, pudeleid —
Kõige eest saab traktoreid.

Aga ärge aia taha
Tuhka mitte heitke maha.
Tuhk kõik kokku koguge,
Küll me järel tuleme.

Olete artelli liige,
Kindlaks toeks meie riigil,
Aga seda veel ei tea:
Tuhka kokku hoidma peab!
See peab jääma seaduseks —
Tuhk on põllu väetuseks!“

K.

Mitmekesisemaid aiavilju

Möödunud kevadel istutas Pärna Leena ainult sibalaid ja kapsaid maha.

— Ema, miks sa rohkem peenarvilju maha ei tee, — küsis Linda.

— Ah, kust ma neid seemneid võtan. Mine nüüd sellepärast ei tea kui kaugelt neid otsima. Hea kui sibulad ja kapsadki kasvavad.

Talvel aga ei olnudki muud süüa kui kapsa- ja kartulisuppi. Ära tüütas see ühekülgne toit kõiki.

Tänavu aga otsustas „Punase tähe“ kool selle eest hoolt kanda, et ümbruses mitmekesisemaid peenarvilju kasvatataks.

Kool ostis seemneid naabri kommuunast, proovis nende idanemist järel. Seemned olid head.

Kool ostis seemneid rohkem ja lapsed läksid neid talust talusse müüma.

— Koolilastest on kohe abi, — ütles Pärna Leena, kui peedi, porgandi, naeri ja peterselli seemneid oli ostnud. — Ei ma ise küll poleks kaugelt neid otsima läinud.

— Ostke redise ja salati seemneid ka, — pakkusid lapsed. — Rediseid ja salatit võib juba 3—4 nädala pärast süüa.

— No, neid küll ei ole enne maha külvanud, aga eks ma või proovida, — ja ostis kumbagi paki juurde.

Abiks lasteaiale

Oktoobrilaste töötund.

Nad teevad mänguasju. Laual on pudelikesi liimiga, pappi ja paberit.

Üks rühm teeb karbikesi. Teine teeb tööriistu.

Vaata, Ülöl ja Almal hakkavad ilusad labidad valmis saama.

Kusti silutab rehavart. Minni ja Volli teevad rehapulki. Rehapulgad peavad ühesuurused olema. Nad tahavad ilusad väiksed rehad teha.

Kellele valmistavad oktoobrilapsed neid asju?

Aga ikka tillu Mannidele ja Jütsidele, kes lasteaias käivad.

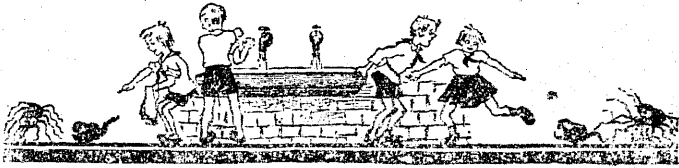
Oi, kuidas nad rõõmustavad, kui neid asju näevad!

**Kõik tööliste, sulaste ja kollektiivlaste
lapsed pioneeride ridadesse!**

Kanname hoolt tervise eest

Oleme rohkem päikese ja värsket õhu käes, hoiame endid puhtad, peseme iga päev keha külma veega ja teeme kehaharjutusi.

Piltmõistus

Mõista, mis s iin tehakse.

Arvasid välja Väino ja Leilo.

Arvake välja piltmõistatusi ja saatke meile trükkimiseks.

Meie post

Ленинград 31,

ул. 3-го Июля 48

Изд-во „Кюльвая“,

в ред. журн. „Alati valmis!“

15	15
19	15

Noored seltsilised! „Alati valmis!“ kutsus oma esimeses numbris teid üles, saatma oma kirjatöid, luuletusi, joonistusi ja joonestusi toimetusele trükkimiseks. Mõnedest koolidest oleme juba töid saanud, mis siin avaldame.

Kes on järgmised?

Teie näete, et meil on vähe luuletusi, joonistusi ja joonestusi, mõistatusi ning piltmõistatusi.

Järgmise numbri jaoks ootame neid teilt.

Organiseerige endi koolis kirjaatjate ring, kes ajakirjaga kindlasse sidemesse astuks.

Kirjad kirjutage järgmisel aadressil: Ленинград 31, ул. 3-го Июля 48, изд. «Кюльвая», в ред. журн. „Alati valmis!“

Sisukord

	Lhk.
Esimese Mai raport. <i>S. Kirsch</i>	4
Löökbrigaadlased. <i>August Lukin</i>	6
Üleliiduline noorte pioneeride estafet	7
„Uue tee“ kolhosist. <i>E. Maasik ja E. Linkvist</i>	8
Kiri kolhoside pioneeridele. <i>Linda Saarens</i>	9
Kapitalismi küüsis. Andrei Irkutovi järele <i>M. Raud</i>	9
Seal nad kannavad teda. <i>H. Pöögelmann</i>	13
Saksamaalt	13
Piitsaga ja palvetega	14
Miks lehvivad Esimese Mai lipud	17
Kuidas meie töötame. <i>Rannaküla laste kirjasaatjate ring</i>	19
Põllumajanduse mehaniseerimise eest. <i>Lukk</i>	21
Teise enamlike külvi hoogtöö. <i>J. Saviauk</i>	23
Vaja asuda põllumajanduslike valmistuse spetsialiseerimisele	23
Missuguseid taimi kasvatada silo jaoks	25
Millega aitame kaasa külvihoogtöös kooliraioonis	29
Aiaviljade kasvatamine	29
1. Kapsaste kasvatamine	31
2. Porgandite „	34
3. Peetide „	35
4. Kaalide „	36
5. Rediste „	36
6. Kurkide „	37
7. Melonite „	39
Proovime uusi taimi kasvatada	40

	Lhk.
Uurime loodust <i>J. Saviank</i>	41
Üldised vaatlused	43
Erilised „	45
Meie raport naiste üldkoosolekul 8. märtsil. <i>Rannaküla sots. võistluse staap</i>	46
Leningradi Lenini nim. kooli eesti klasside raport ajakirjale „Alati valmis!“ <i>III rühma õpilased</i>	49
Väiksed kollektiivsel tööl. <i>S. Kirsch</i>	51
Oktoobrilapsed raamatuid levitamas	53
Abiks kevadisele külvile	55
Tuhk. <i>K.</i>	56
Mitmekesisemaid aiavilju	57
Abiks lasteaiale	58
Kanname hoolt tervise eest	59
Piltmõistatus	59
Meie post	60

Leningradi õpetajate ja üliõpilaste kollektiiv.

Hind 50 kop

30500

ВСЕГДА ГОТОВ!

Журнал учебник на эстонском языке.

Издательство „Кюльвая“, Ленинград 31, ул. 3-го Июля № 48.

Ленинградский Областят № 10401. — Тираж 2000. — Тип. „Кюльвая“, ул. Дзержинского 49
Заказ № 1611. Изд. „Кюльвая“

